

Psykisk sygdom i Kenya

SIDE 12-13

Brugere på skiferie med Team Benns

SIDE 14-16

Når børn får ondt i livet

SIDE 18-19

PSP-samarbejdet rulles ud i hele landet

Det startede på Frederiksberg for fem år siden
Nu bliver det indført over hele landet

SIDE 20-21

Privat psykiatrisk hospital konkurs

Konkurs i Vejle gør psykisk syge børn og unge til Sorteper

SIDE 22-23

SIND i cirkus

Nye tider

Foråret har endelig vist sig, og det spirer og gror i haverne
Også på Christiansborg er der **nye planter** i bedene

AF KNUD KRISTENSEN, landsformand

Når disse linjer læses, har kong vinter forhåbentlig sluppet sit favntag, og ladet det længe ventede forår tage over.

De fleste nød givetvis sneen og mulighederne for at få luftet kælke, skøjter og ski, men som vinteren gik, og det bare blev ved og ved, kom vi til at længes efter sol og varme. Nu er foråret her – det er ganske vist. Det spirer og gror i haverne og på markerne.

Også i SIND spirer og gror det. Medlemstallet er stigende og den første marts rundede vi 5.000 medlemmer. Så mange medlemmer har vi ikke haft siden 2000.

Alene i Hjørring Lokalforening (hvis hæsblæsende aktivitetsniveau vi fik et indblik i her i bladet i december) er medlemstallet steget med 28 i perioden fra 1. januar til 1. marts.

I Horsens, hvor man måtte lukke og slukke på grund af manglende opbakning, har lokalforeningen rejst sig som Fugl Phønix, og på generalforsamlingen valgt en stærk bestyrelse.

Hvis vi fortsætter fremgangen resten af jubilæumsåret, så runder vi 5.600 medlemmer i år. Det ville være en dejlig jubilæumsgave til os selv.

På Christiansborg længtes statsministeren så meget efter forår, at han besluttede at lægge hele haven om. Den 23. februar præsenterede

de han buketten af nye ministre. Kun tre fik lov til at fortsætte på de helt samme pladser.

Om man synes om Løkkes forårsbuket, vil jeg lade hver enkelt bedømme. Et faktum er det, at der er skiftet ud på de to ministerposter, der betyder mest for psykiatrien.

I Socialministeriet afløser Benedikte Kiær Karen Ellemann, som vi dårligt nåede at komme til at kende. I Sundhedsministeriet rykker Bertel Haarder ind i stedet for Jakob Axel Nielsen, der offentligt beklagede sig over fyresedlen. Samtidig flyttede indenrigsminister-posten fra Socialministeriet til Sundhedsministeriet.

Rygterne fra Region Hovedstaden vil vide, at Benedikte Kiær har hjertet på det rigtige sted, og har en god forståelse for psykiatrien og dens brugere. Lad os håbe, at dette er korrekt.

Jakob Axel Nielsen vil nok ikke blive savnet i psykiatrien. Han har stået i spidsen for at videreføre Lars Løkke Rasmussens økonomiske udsultning af psykiatrien til fordel for storstilede kræft- og hjerteplaner. Samtidig har han talt meget om at nedbringe anvendelsen af tvang, men alligevel fremsat forslag til indførelse af mere tvang.

I regeringsgrundlaget (Danmark 2020) tales der om øget kvalitet og specialisering i psykiatrien. Der tales om at afsætte 820 mio. kr. til

at forbedre psykiatrien. Men lur mig, om det ikke er de samme midler, der allerede blev afsat i forbindelse med tidligere satspuljeforlig. Desværre er der ingen udsigt til, at psykiatrien får dækket det økonomiske efterslæb.

Fra Beskæftigelsesministeriet, hvor Inger Støjberg overlevede (men måtte aflevere ligestillingen til Lykke Friis), er der dårligt nyt.

Netop som vi troede, at gode argumenter og krisen havde aflivet tankerne om midlertidige førtidspensioner, dukker ideen op igen i regeringsgrundlaget.

I Jyllands-Posten var der i dagene op til regeringsrokaden varmet op med en række artikler om hvor forfærdeligt det er, at man parkerer unge psykisk syge på livslang passiv forsørgelse (til trods for at antallet faktisk er faldende). Som et svar på Jyllands-Postens ønsker, slås det nu fast, at der skal gøres noget ved sagen. Gad vide om regeringsgrundlaget skrives i redaktionslokalerne på Jyllands-Posten eller om den hæderkronede avis "bare" har været udsat for veltillægt spin?

Blandt de forårsspirende vækster er der altså også en del tidsler. Med den stigende medlemsopbakning og vanlig optimisme, vil SIND gå i haven med lugejern og ukrudtsbrændere. Mon ikke vi alligevel får en sommerhave ud af det. God påske!/

SINDbladet
39. årgang
ISSN 1603-7057

Udgiver
Landsforeningen SIND
Jernbane Allé 45, 3.
2720 Vanløse
Tlf: 35 24 07 50
Fax: 35 36 11 36
landsforeningen@sind.dk
www.sind.dk
Mandag-torsdag kl. 10-15
Fredag kl. 10-14

Redaktion
Knud Kristensen (ansvarshavende), Kenneth Wöhlisfelt (redaktør), Jesper Steen Andersen, Lars Christensen, Rita Paaske Christensen, Lennart Karlin, Stine Raun Nissen og Ingelise Svendsen.
redaktionen@sind.dk

Indhold fra SIND-bladet må gerne citeres med kildeangivelse, jf. ophavsretslovens bestemmelser om citatret. Bladet påtager sig intet ansvar for indsendt materiale.

Udgivelsesplan
SIND-bladet udkommer i alle lige måneder (februar, april, juni, august, oktober og december). Indleveringsfrist for alt stof og annoncer er den 2. i måneden forud for udgivelsesmåneden.

Annoncer
Lennart Karlin
leka@webspeed.dk

Forsidefoto
www.benneweis.dk

Tryk
KLS Grafisk Hus A/S

Oplag
8.000

Materiale til bladet
Læserbreve og forslag til stof kan indsendes elektronisk (redaktionen@sind.dk) eller med post til landsforeningens sekretari-

at (mærket redaktionen). Medsend gerne billeder og/eller illustrationer.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte/redigere i tilsendt materiale. Man kan optræde anonymt, men redaktionen skal kende din identitet.

Vi modtager betydeligt mere materiale, end vi kan anvende i bladet. Ikke anvendt materiale returneres kun, hvis dette er aftalt på forhånd.

Tekst modtages helst i word-format. Digitale billeder modtages helst i jpg-format.

Aftal optagelse
Da vi – som nævnt – modtager langt mere stof end vi har plads til, anbefales det, at der i god tid træffes aftale med redaktionen, hvis der planlægges indsendelse af indlæg til bladet.

Skrivevejledning
Skriv gerne en overskrift og en lille indledning om emnet. Dernæst kommer historien og en lille afslutning.

Hvis du medsender billeder og illustrationer, så husk at angive faktuelle oplysninger om navne, dato, sted m.m. Angiv også fotografens navn, hvis dette skal nævnes.

Abonnement
Kr. 280 årligt.

Medlemskab af SIND
Person: kr. 200 årligt inkl. abonnement på SIND-bladet.
Firmaer, institutioner m.v.: kr. 800 årligt inkl. abonnement på SIND-bladet

Girokonto
540-3944

SINDs pressetalsmand
Landsformand Knud Kristensen,
86 17 63 98/kk@sind.dk

Lokale pressetalsmænd kan findes på hjemmesiden www.sind.dk.

Tak
Redaktionen siger tak til alle, der har bidraget til dette nummer af SIND-bladet.

Protektor
Hendes Kongelige Højhed Kronprinsesse Mary er protektor for Landsforeningen SIND.

Landsforeningen SIND arbejder for sundhedsfremme gennem trivsel, forebyggelse og recovery.

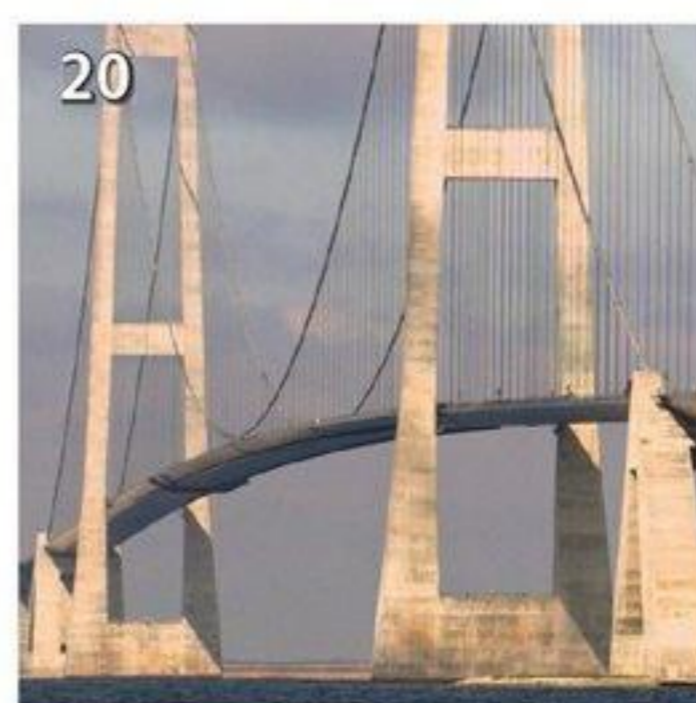
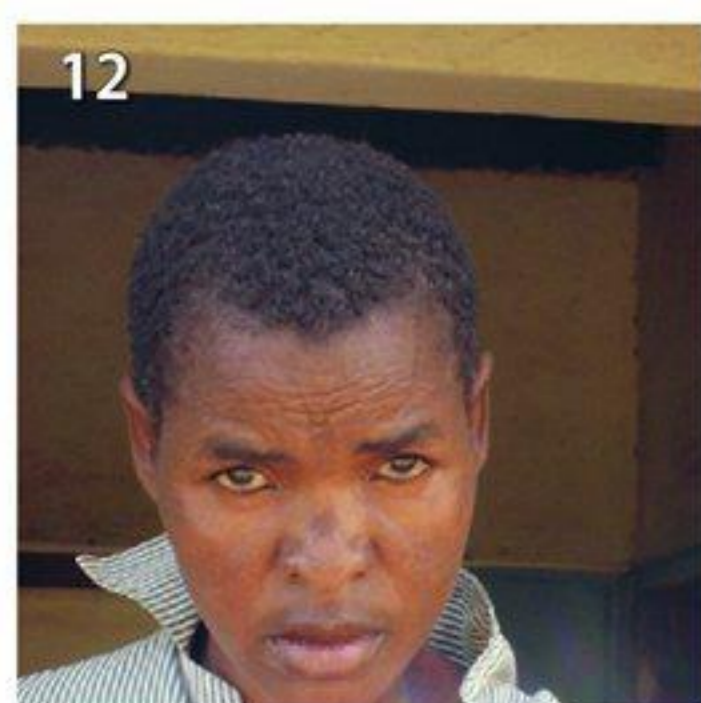

Blandede kilder
Produktgruppe fra velforvaltede skove og andre kontrollerede kilder

Cert.no. SW-COC-003062
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council

KLIMA-NEUTRAL TRYKSAG

I DETTE NUMMER

- /04 Presseklip**
Minister overvejer læger ved alle tvangsindlæggelser. | Ny scanner mod depression | Jyllands-Posten til kamp mod førtidspensioner til unge psykisk syge | SIND kritiserer mangel på døgnpladser på Bornholm | S og DF kræver lovændring efter høringsvar fra SIND | Spin afsporer sundhedsdebatten | Patienter vil ikke i privatpsykiatri | For lidt tjek på uventede dødsfald.
- /06 Faglighed i specialskoler og -klasser**
74 % af eleverne i specialskoler og specialklasser gå ikke til folkeskolens afgangsprøve
- /07 Ulovlig tvang i børnepsykiatrien?**
Kan man anvende tvang mod børn under 15 år uden at iagttage psykiatrilovens regler?
- /07 Reception hos H.K.H. Kronprinsessen**
SIND deltog i den årlige nytårsreception
- /07 Klapjagt på psykisk syge førtidspensionister**
SIND opfordrer til at stoppe klapjagten på psykisk syge førtidspensionister.
- /09 Juridisk brevkasse**
Kan det betale sig for førtidspensionister at blive ved med at være medlem af deres fagforening? | Nye regler om opfølgning hvis man modtager sygedagpenge.
- /10 SIND Ungdom**
SIND Ungdom tilbyder gruppeforløb for unge psykisk sårbare og pårørende | Tirsdagskreativitet hos SIND Ungdom | Hvad går SIND Ungdom overhovedet ud på?
- /12 Psykisk sygdom i Kenya**
Elisabeth Søndergaard var i efteråret 2009 på et fire måneder langt antropologisk feltarbejde i Kenya. Hun beretter her om sine oplevelser.
- /14 Psykiatribrugere på skiferie**
Ti brugere fra Kafferisteriet var på ski-rejse arrangeret af Team Benn's skiafdeling. Vi bringer tre artikler om turen.
- /17 Benneweis på landevejen**
Årets forestilling i Cirkus Benneweis kan samle hele familien. Du kan vinde billetter til forestillingen.

- /18 Når børn får ondt i livet**
Formand for Børnerådet Lisbeth Zornig Andersen gør status på det børnepsykiatriske område.
- /20 PSP-nettet bygger bro mellem instanser**
Fra april 2009 har en lov gjort det obligatorisk at psykiatrien, socialsektoren og politiet samarbejder om at hjælpe psykisk syge.
- /22 Vejle fjord Børneneurocenter konkurs**
Vi har kigget bag facaden i den første konkurs i den private børne- og ungdomspsykiatri, hvor 200 børn og deres familier blev Sorteper.
- /24 Fortællingen om Michael**
Hanne skriver om tabet af sønnen Michael, der døde i februar 2007.
- /26 Bøger**
I dette nummer anmeldes Marin Hansen, Jeanet Kragerup og Søren Bechs "Psykiatri", Line Risbjergs "Når Festen er forbi – Livet efter ecstasy" og Kim Fupz Aakesons "Jonna er 54." Desuden omtales en række nyudgivelser.
- /28 Poesi**
I dette nummer bringer vi otte digte af Annelise Hasle.
- /30 "Butik"**
Vi sætter fokus på en ny 'flyer' der reklamerer for vores jubilæumstilbud til nye medlemmer. Der er også en omtale af vores nye plasticposer til at tage med på udstillinger m.m.
- /30 Lokalnyt**
Skal du gratis i cirkus? | Hvem skal have SIND-prisen i 2010?
- /32 Forandringer og tilfredshed**
Der er forandringer på vej på handicapområdet | Brugere og pårørende mere tilfredse med psykiatrien.
- /33 Landsmøde 2010**
Vi bringer første indkaldelse til landsmødet, der afholdes den 25.-26. september 2010. Landsmødet er åbent for alle.
- /34 De Gule Sider**
Kreds- og lokalformænd, SIND-nettets koordinatorer, udvalgsformænd og rådgivninger.

FASTE RUBRIKKER

- /02 Leder**
- /02 Kolofon**
- /04 Presseklip**
- /07 SIND siden sidst**
- /08 Høringsvar**
- /09 Juridisk brevkasse**
- /10 SIND Ungdom**
- /24 Læserbreve**
- /26 Bøger**
- /28 Poesi**
- /30 "Butik"**
- /30 Lokalnyt**
- /34 Kreds- og lokalformænd**
- /34 SIND-nettets koordinatorer**
- /34 SINDs udvalgsformænd**
- /35 SINDs rådgivninger**
- /35 Støt SIND**
- /36 Klummen**

Minister overvejer læger ved alle tvangsindlæggelser

Sundhedsministeren vil undersøge behovet for at have en læge til stede under alle tvangsindlæggelser

Efter flere alvorlige skud-episoder, vil sundhedsministeren igangsætte en undersøgelse, der skal kortlægge behovet for, at der altid er en læge eller en anden sundhedsfaglig person til stede under tvangsindlæggelser.

I dag er der ikke nødvendigvis en læge til stede under ikke-akutte tvangsindlæggelser, men det vil ministeren altså undersøge, om der er behov for.

Ifølge Altinget | Social medvirker politiet hvert år til 2.500 tvangsindlæggelser.

Ministeren udtaler til Altinget | Social, at han tror

på, at den nye lov om ambulans tvang vil medvirke til at mindske problemet. PsykiatriFonden efterlyser bedre uddannelse af betjentene, og man ser gerne, at der altid er psykiatriske fagfolk med politiet ude. Helst personale som den psykisk syge kender.

Socialdemokraternes sundhedsordfører, Sophie Hæstorp Andersen peger på, at en række af de episoder, som har haft dødelig udgang, har drejet sig om hjemsendte soldater. Hun efterlyser ifølge Altinget | Social obligatoriske samtaler for hjemsendte soldater./kk

Ny scanner mod depression

Forskere i Japan har udviklet et computerprogram, som kan scanne for depression

Forskere i Japan har – ifølge DR Nyheder – opfundet et computerprogram, som kan scanne for depression.

En scanner måler mængden af blod i hjernens frontallapper og derved afgøres det, om patienten lider af depression.

Testen koster omtrent 4000 kroner og kræver et fire dages hospitalsophold.

Depression er årsag til en stor mængde selvmord i Japan, og mere end 700.000 japanere menes at lide af sygdommen.

Ifølge Tokyos Universitetshospital, som står bag programmet, er nøjagtigheden af diagnosticeringen ved brug af den nye teknologi på 70 til 80 procent. Og ved at kombinere scanningen med psykologiske tests og lægesamtaler kan den øges til næsten 100 procent./kw

En scanner måler mængden af blod i hjernens frontallapper og derved afgøres det, om patienten lider af depression

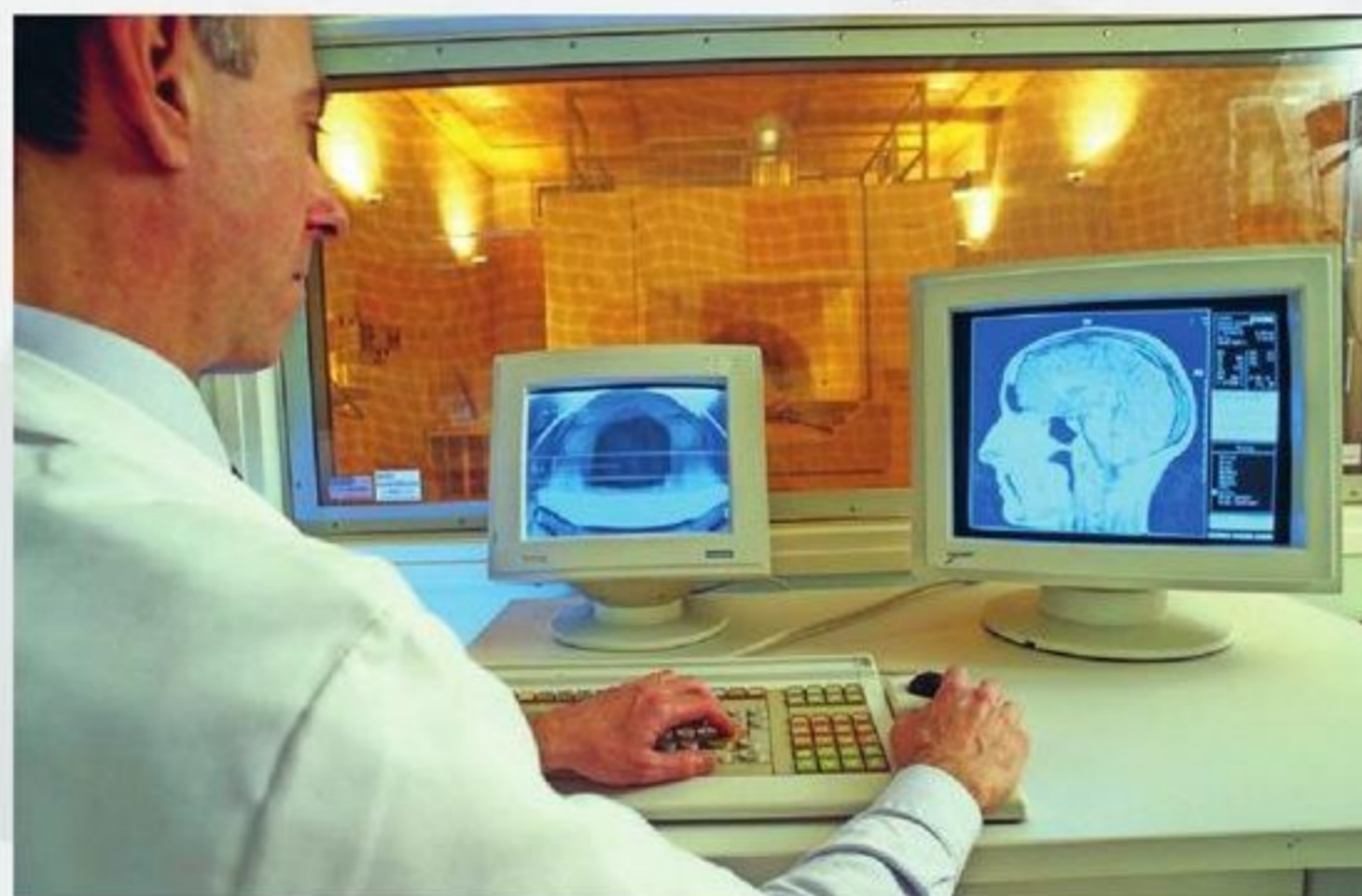

Foto: www.colourbox.com

Morgenavisen Jyllands-Posten: Alt for mange unge psykisk syge tilkendes førtidspension

Jylland-Posten har i en række artikler argumenteret for, at alt for mange unge bliver førtidspensionister

På dette sted i sidste nummer af SIND-bladet kunne vi – med Ankestyrelsen som kilde – meddele, at antallet af nytilkendte førtidspensioner er faldende. Samtidig er der sket et fald i andelen af nytilkendelser på grund af psykiske lidelser.

Ved den lejlighed citerede vi formand for Dansk Socialrådgiverforening Bettina Post, der til Altinget | Social udtalte: "Jeg håber, at tendensen fortsætter, så vi kan få bremsen den diskussion" (om at det skal gøres sværere at få førtidspension, red.).

Alligevel har Jyllands-Posten i en artikelserie under overskrifter som fx "Hver dag sendes fire unge på pension" og "Stadigt flere unge på »livslang« førtidspension" argumenteret for, at det skal gøres sværere at opnå

førtidspension. Avisen har også argumenteret for, at nogle kommuner (som fx Århus Kommune) tildeler førtidspension i for stort omfang.

Behov for en rehabiliteringsydelse

Ifølge Jyllands-Posten peger flere på, at det er et problem, at der ikke findes en ordning, hvor psykisk syge sikres en forsørgelse i tilpas lang tid til, at de kan få behandling og komme sig, så de måske igen er klar til at komme ind på arbejdsmarkedet eller starte på en uddannelse.

Ifølge Jyllands-Posten afviser beskæftigelsesminister Inger Støjberg (V) tanken om en revision af førtidspensionen lige nu. Hun siger til avisen: "Det største problem lige nu er

at føre Danmark igennem den internationale finanskrise på den bedst mulige måde."

Det ministeren siger er, at i en periode, hvor der ikke er desparat brug for de psykisk syge på arbejdsmarkedet, så vil man ikke bruge penge på en rehabiliteringsindsats og -ydelse.

Regeringsgrundlaget

Ved regeringsrokaden den 23. februar dukkede spørgsmålet om indførelse af midlertidige førtidspensioner op i regeringsgrundlaget.

Man kunne få den tanke, at Jyllands-Posten er blevet brugt til godt tilrettelagt spin forud for lanceringen af regeringsgrundlaget.

Se også omtalen side syv i dette nummer af bladet./kk

Ulovlig tvang i børnepsykiatrien

Tvangsernæring af mindreårige: Ifølge Kristeligt Dagblad er det nogle steder praksis, at tvang i forhold til børn under 15 år ikke gennemføres med baggrund i psykiatriloven, men alene på baggrund af forældrenes stedfortrædende samtykke.

Dette har bl.a. den konsekvens at tvangen ikke registreres og indberettes.

Sundhedsministeren og en række ordfører overvejer nu at ændre reglerne.

Se også omtalen af spørgsmålet på side syv her i bladet./

Ny viden rykker skizofreni-behandling

Forskning: 14 forskere fra Psykiatrisk Center Glostrup har med deres forskning bidraget til, at den medicinske behandling kan tage et tigerspring fremad.

Ifølge www.psykisksaarbar.dk ser det ud til, at vejen er banet for en bedre fremtid for de patienter, der har voldsomme bivirkninger af den medicinske behandling for skizofreni.

Forskerne har opdaget at stoffet Serotonin også kan udløse skizofreni. Fokus har ellers primært været på overproduktion af stoffet Dopamin som udløsende faktor./

Ambulant tvang

Lovforslag: Lovforslaget om ambulant tvang (tvungen opfølgning) er nu fremsat i folketinget.

Sundheds- og forebyggelsesministeren fremsatte den 12. februar lovforslaget om indførelse af tvungen opfølgning efter udskrivning.

Desværre er der ikke lyttet til de mange høringsvar – heller ikke SINDs. Der er stort set ikke sket ændringer fra udkastet til det endelige lovforslag./

SIND kritiserer mangel på døgnpladser

SIND Bornholms generalforsamling omtalt af P4 bornholm

Landsforeningen SIND er ikke tilfreds med, at flere døgnpladser på psykiatrisk afdeling på Bornholms Hospital, er ændret fra døgnpladser til dagpladser. Det oplyser P4 Bornholm, der omtaler generalforsamlingen i SIND Bornholm.

SIND er bekymret, fordi vi frygter, at det kan medføre at psykisk syge udskrives for hurtigt, sagde formanden Bente Falk-Hansen ifølge P4 Bornholm.

Bente Falk-Hansen glædede sig i sin beretning over, at de unge psykiske syge, der bor på Slottet i Rønne i dag, får deres eget bosted i Rønne, som de selv har besluttet placeringen af./kk

S og DF lytter til hørings svar

De to partier vil ændre lovforslag, så et nyt patientklageorgan (patientombudet) får lægmandsrepræsentation

Nogle gange nytter det at udarbejde hørings svar.

I forbindelse med høring over forslag til nyt patientklagesystem (se SIND-bladet nr. 1, Februar 2010 side 8) udtrykte SIND stor forundring over, at man ønskede at etablere et patientombud uden repræsentation for patienterne. Vi fremsatte endvidere forslag om, at der i forbindelse med indførelse af ret til lokal dialog i forbindelse med patientklager, blev indført en ordning med ret til uafhængig assistance til patienter og pårørende.

Ifølge Altinget | Sundhed er S og DF nu parat til at lytte til kritikken. "Når vi har med et nævn at gøre, der træffer afgørelser, som patienterne ikke kan anke, så skal der sikres en ordentlig sagsbehandling," siger Sophie Hæstorp Andersen til Altinget. S vil derfor stille et ændringsforslag, der sik-

rer, at der udpeges lægfolk, der skal være med til at træffe afgørelser i patientombuddet.

DF's sundhedsordfører Liselott Blixt er enig. Til Altinget siger hun, at hun har bedt ministeren om at ændre lovforslaget. "Vi mener, at man skal lægge Patientombuddet sammen med Disciplinærnævnet, hvor man netop har lægfolk," siger hun til Altinget.

DF ønsker endvidere, at patienternes ret til at have bisidder med ved indledende møder ved en klage, skal oplyses for patienterne./kk

Liselott Blixt (tv.) og Sophie Hæstorp Andersen ønsker lovforslag ændret efter at have læst hørings svar fra SIND og andre

Spin afsporer sundhedsdebatten

Politisk motiverede dagsordner og overfladisk journalistik skader sundhedsdebatten. Det mener professor i sundhedsøkonomi, Kjeld Møller Pedersen

I et debatindlæg i Altinget | Sundhed gør Kjeld Møller Pedersen, Professor ved Syddansk Universitet opmærksom på, at spin-fænomenet breder sig som en steppebrand i sundhedsvæsenet.

Ifølge KMP er problemet, at 'sandheden' – eller i det mindste det faktuelle grundlag for debatten – bliver taberen. Borgerne efterlades i et videnskabsmæssigt tomrum. Det hele bliver til holdninger, følelser og meninger.

Det kan den sundhedspolitiske debat ikke være tjent med, mener KMP.

I sit indlæg i Altinget giver KMP et par eksempler på, at medierne er med til at sætte dagsordenen på forkert grundlag. De historier medierne bringer er ganske enkelt

ikke korrekte, men ikke desto mindre, bliver historierne dagsordensættende i sundhedsdebatten.

Andre eksempler

Som det fremgår af klippet om førtidspensioner på hosstående side, kan der findes andre eksempler, hvor debatten føres på et forkert faktisk grundlag.

Om det er dygtige spin-doktorer, der narrer medierne, eller det er fortravlede journalister, der misforstår tingene, kan det være vanskeligt/umuligt at afgøre, men Kjeld Møller Pedersen har under alle omstændigheder ret i, at det er til skade for sundhedsdebatten, når der diskuteres og træffes afgørelser på et forkert grundlag./kk

Patienter vil ikke i privatpsykiatri

Siden januar har den private sundhedsindustri ædt sig ind på endnu en del af det offentlige sundhedsvæsen. Denne gang er det voksne, psykiatriske patienter, som regionerne er blevet pålagt at sende videre til privat behandling, hvis ikke de offentlige hospitaler kan behandle dem indenfor to måneder.

Selvom syv private klinikker siden har indgået aftale om behandling med Danske Regioner, er der kun blevet henvist ganske få

patienter til dem, skriver Dagens Medicin.

Enhedschef i Region Hovedstaden Jens Kristian Kragholm siger til Dagens Medicin, at der endnu ikke er patienter, som har ønsket at blive behandlet i privat regi, mens direktør Lars Aakerlund fra den private klinik PPclinic ifølge Arbejderen, fastholder, at forventningerne til området fortsat er store./kw

For lidt tjek på uventede dødsfald

I et indlæg i DagensMedicin gør speciallæge i almen medicin Herluf Dalhof opmærksom på, at der er for mange tilsyneladende uforklarlige dødsfald hos yngre mennesker, og han kritiserer Sundhedsstyrelsen for intet at foretage sig.

Han henviser til styrelsens undersøgelse af 321 dødsfald fra 2004 og 2006, hvor 'psykiatrisk sindslidelse' blev angivet som dødsårsag.

Han kritiserer bl.a. at der kun er foretaget det lovpligtige retslægelige ligsyn af politiet og embedslægen i to tredjedele af tilfældene.

Han kritiserer endelig, at Sundhedsstyrelsen i stedet for at indskærpe reglerne konkluderer, at retslægeligt ligsyn 'skete relevant og i tilstrækkeligt omfang.'

Man kan ikke frigøre sig fra den tanke, at det er synet på psykisk syge som mindreværdige, der ligger bag, slutter han./kk

Faglighed i specialskoler og specialklasser

74 % af eleverne i specialskoler og specialklasser **går ikke til folkeskolens afgangsprøve**

AF BIRTE BREJNER

Center for Ligebehandling af Handicappede (CLH) har ud fra et ønske om at sætte fokus på retten til uddannelse og det faglige niveau for elever med funktionsnedsættelse gennemført en undersøgelse af fagligheden i landet specialskoler og specialklasser.

CLH's undersøgelse viser – i lighed med to undersøgelser fra henholdsvis Capacent og AKF – at op til 74 % af eleverne med funktionsnedsættelse ikke gennemfører folkeskolens afgangsprøver.

Faglighed er ikke nogen let størrelse at fastsætte mål for, men afgangsprøver kan være en indikator for, hvordan elever med funktionsnedsættelse klarer sig i folkeskolen. Det er derfor betæn-

keligt, at så stor en del af eleverne på specialskoler og i specialklasser ikke gennemfører folkeskolens afgangsprøver, og det giver grund til at overveje, om elevernes indlæringspotentiale udnyttes bedst muligt.

Utilstrækkelig undervisning?

I CLH's undersøgelse af fagligheden i specialskoler og -klasser viser det sig, at mere end halvdelen af eleverne ikke modtager undervisning i samtlige obligatoriske fag på deres klassetrin. Hertil kommer, at 23 % af de adspurgte skoler svarer, at deres elever har færre faglige timer end i den almindelige folkeskole.

Der kan naturligvis være saglige argumenter for at modtage mindre undervisning. Problemet opstår i de tilfælde, hvor der slækkes på de faglige tilbud eller krav til eleverne i specialskoler og specialklasser – ene og alene, fordi der er tale om specialtilbud. Når skoler angiver, at grunden til den manglende undervisning skal findes i mangel på kvalificerede lærerkræfter og faglokaler, er der grund til at skærpe opmærksomheden.

En del af folkeskolen

Det er vigtigt til stadighed at holde sig for øje, at specialskoler og specialklasser er en del af folkeskolen, hvorfor der som udgangs-

punkt skal være de samme tilbud og stilles de samme faglige krav til alle elever.

Folkeskolens afgangsprøver er grundlaget for en videre uddannelse, der er afgørende for at blive en del af arbejdsmarkedet. Derfor er det væsentligt at sikre, at elever med funktionsnedsættelse får tilstrækkelige faglige udfordringer. Der må derfor naturligvis også være de højest mulige faglige forventninger til undervisningen, så børn og unge med funktionsnedsættelse får de bedste forudsætninger for at klare sig i et videre uddannelsesforløb, på arbejdsmarkedet og i samfundslivet generelt./

BENNENEWEIS

DANMARKS BEDSTE CIRKUS

MARTS

17. Gallapremiere
18.-21. Hillerød
23.-24. Frederikssund
26. Helsingør
27. Espergærde
28. Helsingør
29. Hørsholm
30. Ballerup

APRIL

1.-2. Kastrup
3.-5. Roskilde
6. Borup
7.-8. Ringsted
9.-10. Køge
11. Haslev
12. St. Heddinge
13. Rønnede
14. Nørre Alslev

GRUPPERABAT

15. Nakskov
16. Maribo
19. Vordingborg
20.-21. Næstved
22. Skælskør
23. Sorø
24. Høng
25.-26. Holbæk
27.-28. Jyderup
29.-30. Kalundborg

MAJ

1.-2. Slagelse
3. Nyborg
4.-9. Odense
10. Fredericia
11.-13. Vejle
14. Juelsminde
15.-16. Skanderborg
17. Give

JUNI

18. Brande
19.-20. Herning
21. Skjern
22. Ringkøbing
23.-24. Holstebro
25. Struer
26.-27. Viborg
28. Nykøbing M
29. Thisted
30. Hanstholm
31. Fjerritslev

1. Aabybro
2.-6. Aalborg
7. Dronninglund
8. Sæby
9. Frederikshavn
10. Skagen
11.-12. Hjørring

JULI

13. Brønderslev
14. Støvring
16. Hadsund
18.-20. Randers
21. Grenå
22. Ebeltoft
24.-30. Århus
1.-11. Århus
12. Odder
13. Middelfart
14. Bogense
15. Kerteminde
16. Ringe
17.-18. Svendborg
19. Faaborg
20. Assens
21. Jels
22. Haderslev

AUGUST

23. Gråsten
24.-25. Sønderborg
26. Nordborg
27.-28. Aabenraa
29. Tønder
30. Skærbæk
31. Bramming
1. Vejen
2.-4. Esbjerg
5. Varde
6. Grindsted
7. Videbæk
8. Ikast
9. Karup
10.-11. Skive
12. Bjerringbro
13. Hadsten
14.-15. Silkeborg

SEPTEMBER

16. Hammel
17. Billund
18.-20. Kolding
21. Egtved
22. Horsens
23. Ejby
24. Tommerup
25. Langeskov
26. Korsør
27.-29. Greve
30. Ølstykke
31. Frederiksværk
1. Gilleleje
3.-12. Bellahøj

Ved køb af mere end 25 billetter kan De opnå rabat på udvalgte billetkategorier! Ring 40 40 20 20 - og få et tilbud!

Se spilletider · Bestil billetter på www.benneweis.dk eller tlf. 40 40 20 20

Ulovlig tvang i børnepsykiatrien?

Nogle steder anvendes **tvang mod mindreårige** uden iagttagelse af psykiatrilovens regler

Anvendelse af tvang i psykiatrien forudsætter, at psykiatrilovens betingelser herfor er opfyldt (fx at patienten er psykotisk).

Nogle børne- og ungdomspsykiatere anvender tvang mod mindreårige under 15 år uden at betingelserne i psykiatriloven er opfyldt, og uden at patienten får den beskyttelse og støtte, som loven ellers kræver. Fx får de pågældende ikke tilbudt de lovpligtige eftersamtaler. Patienten får heller ikke beskikket en patientvejleder – og vedkommende afskæres fra retten til at klage.

Begrundelsen er, at de pågældende læger slet ikke ser det som tvang, hvis forældrene blot har accepteret anvendelsen af tvangen. Der henvises her til forældreansvarsloven.

Frem til revisionen af psykiatriloven i 2006 har det været uimod sagt, at forældre ikke kunne give informeret samtykke til anvendelse af tvang mod mindreårige med den konsekvens, at psykiatrilovens bestemmelser ikke skulle bruges.

Ved en revision af psykiatriloven i 2006 blev formuleringen vedrørende informeret samtykke

ændret, og der blev indsat en henvisning til sundhedslovens kap. 5. Her kan forældre give stedfortrædende samtykke hvis børnene er under 15 år og ikke har opnået en tilstrækkelig modenhed til at forstå betydningen af indgrebet.

Dette bruges nu visse steder som begrundelse for, at det også skulle være blevet lovligt at gennemføre tvangsbehandling i psykiatrien, blot forældrene har givet deres samtykke.

Glemte synes det at være, at man i sundhedsloven netop forudsætter, at behandlingen – uanset forældrenes samtykke – ikke må gennemføres med tvang. Det følger af en vejledning fra Sundhedsstyrelsen om informeret samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger.

Konsekvensen er også, at denne type tvang ikke indberettes.

Fortolkningen er yderst tvivlsom, og er i skrivende stund under prøvelse.

Hvis det viser sig, at de pågældende læger får medhold, vil vi stille krav om ændring af loven, så også mindreårige får en fair retsbeskyttelse./kk

Reception hos Kronprinsessen

Foto: Steen Brogaard

Den 20. januar deltog landsnæstformand Sven Hansen og landsformand Knud Kristensen i H.K.H. Kronprinsessens reception for protektioner og samarbejdspartnere.

Konprinsessen ønskede SIND tillykke med 50 års jubilæet.

Stop klapjagten på psykisk syge førtidspensionister!

Den seneste tids klapjagt på psykisk syge førtidspensionister må stoppe nu. Historierne er **uden hold i virkeligheden**

I perioden op til regeringsrokaden bragte pressen igen historier om, hvordan unge, psykisk syge i et alt for stort omfang tilkendes livslang førtidspension - og dermed parkeres på passiv offentlig forsørgelse. Kampagnen har nu fået flere politikere til igen at forlange en reform af førtidspensionsordningen, så pensionerne bliver gjort midlertidige.

"Sandheden er, at såvel antallet af nytildkendelser af førtidspensioner som andelen af tilkendelser på grund af psykiske lidelser er faldende. I 3. kvartal 2009 tilkendte kommunerne 3.618 førtidspensioner. Det er et fald på 9 % i forhold til 3. kvartal 2008. 51,3 % af de tilkendte førtidspensioner blev givet på baggrund af en psykisk lidelse. Dette er også et fald i forhold til andet kvartal 2009", siger Knud Kristensen, der er formand for landsforeningen SIND.

Sandheden er også, at der ikke er behov for at gøre førtidspensionen midlertidig. Muligheden er der allerede! Ifølge socialpensionslovens § 44 skal kommunerne frakende pensionisten førtidspensionen, hvis der sker en

væsentlig forbedring af arbejdsevnen, som medfører, at pensionisten vedvarende kan være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde. Ifølge lovens § 20, stk. 1, 2. pkt. kan man ved tildelingen af førtidspension samtidig beslutte, at sagen skal genoptages til vurdering på et senere fastsat tidspunkt. Altså en midlertidig førtidspension.

"SIND opfordrer til, at man stopper klapjagten på psykisk syge førtidspensionister og i stedet begynder at interessere sig for, at psykisk syge førtidspensionister får reelle muligheder for at få et job med løntilskud, et skånejob, som de efter beskæftigelsesindsatslovens § 51 har krav på. Herved får pensionisterne mulighed for at prøve arbejdsmarkedet af, og måske finde tilbage til en situation, hvor de kan forsørge sig selv vedvarende", mener Knud Kristensen.

Hvis politikerne skal vise handlekraft ved at ændre love, så bør de give alle førtidspensionister mulighed for at gøre pensionen hvilende, hvis de vil forsøge sig på arbejdsmarkedet.

I dag er det kun en mulighed for førtidspensionister, der fik tilkendt pension før 1. januar 2003. Hvorfor denne forskel?

Landsforeningen SIND ser gerne, at der etableres en rehabiliteringsydelse, så unge, psykisk syge kan få et sikkert forsørgelsesgrundlag i en periode på fx fem år, inden der tages endelig stilling til, om de skal tildeles førtidspension.

Da regeringen dagen efter regeringsrokaden præsenterede sit regeringsgrundlag "Danmark 2020 – Viden > vækst > velstand > velfærd" var punktet om indførelse af midlertidige førtidspensioner da også en del af planen.

Under overskriften "Det danske arbejdsudbud skal være blandt de 10 højeste i verden" relanceres ideen om at langt færre unge psykisk syge skal tilkendes førtidspension.

Mange unge psykisk syge (med eller uden førtidspension vil sikkert undrende spørge hvem der mon skal beskæftige dem. Vi lader spørgsmålet stå et øjeblik./kk

7. marts til Danske Handicaporganisationer

Høring vedrørende udkast til Lov om ændring af lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv og forskellige andre love (Vurdering af uddannelsesparathed, pligt til uddannelse, beskæftigelse mv., kommunale forpligtelser og afbureaukratisering)

Landsforeningen SIND ser med nogen bekymring på de mange tiltag af og kontrol med unges uddannelse og beskæftigelse. Intentionerne bag "Flere unge i uddannelse og job" samt velfærdsaftalen er på sin vis ganske udmærket, idet alle der kan og vil tage en uddannelse skal have mulighed herfor. Ved disse lovændringer indfører og /eller ændrer mekanismer i uddannelsessystemet, hvordan sikres det, at man ikke mister fokus på de familier, hvor der er problemer der rækker ud over uddannelsen? Det bør sikres, at der bliver ydet helhedsorienteret støtte til familier med sociale vanskeligheder, således at disse familier ikke lades i stikken.

1. marts til Danske Handicaporganisationer

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien og retsplejeloven (Betænkningstid forud for tvangsbehandling, oppegående tvangsfiksering på Sikringsafdelingen, udvidet eksternt tilsyn med tvangsfikseringer m.v.)

Landsforeningen SIND kan helt tilslutte sig intentionerne om at styrke patienternes retssikkerhed og nedbringe antallet af tvangsforanstaltninger mest muligt og bifalder understregningen af, at den mindst indgribende foranstaltning altid skal vælges.

For så vidt angår forslaget om at indføre en længste betænkningstid i forbindelse med tvangsbehandling, mener SIND ikke, at spørgsmålet er helt enkelt. Hvis sagen ender med tvangsbehandling, så er enhver betænkningstid i princippet en ulempe, der alene har ført til, at behandlingen er udsat unødigt, men hvis sagen i stedet ender med, at patienten accepterer behandlingen eller at behandlingen viser sig ikke at være nødvendig/lovlig, så har betænkningstiden været en stor fordel. Det er dog vanskeligt at vurdere på forhånd. SIND har bemærket, at Patientklagenævnets praksis har udviklet sig, så det nu antages, at der bør gives en betænkningstid på 10-14 dage, mens det tidligere var praksis, at der burde gives en betænkningstid på ca. en uge, men det fremgår ikke af lovforslagets bemærkninger, hvad der ligger bag denne udvikling i patientklagenævnets praksis. SIND efterlyser derfor en undersøgelse af/oplysning om baggrunden for ændringen af patientklagenævnets praksis. Hvorfor har man udvidet kravet til rimelig betænkningstid fra en uge til 10-14 dage?

Foto: www.colourbox.com

21. februar til Danske Handicaporganisationer

Høring vedrørende udkast til Lov om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, herunder ophold i udlandet. SIND er helt enig med DH i at denne form for diskrimination ikke er værdig, at straffe alle pensionister fordi der er enkelte, der ikke kender/overholder reglerne. Samtidig er det jo ren signalpolitik. Der er ingen mulighed for at kontrollere overholdelse – og der er ingen sanktioner ved manglende overholdelse.

SIND vil bede DH overveje om dette ikke er en krænkelse af grundlæggende rettigheder.

Der er jo også almindelige lønmodtagere og selvstændige, der tager til udlandet og tjener penge, som de 'glemmer' at selvangive herhjemme. Skal de så ikke også til at give besked, når de drager udenlands?

Såfremt der skal indføres stikprøvekontrol, bør dette ske i forhold til alle danskere, der opholder sig i kortere eller længere tid i udlandet. Hvis regeringen mener, at folk ikke kender reglerne, så må de jo gøre noget mere for at indskærpe dem – i stedet for at mistænkeliggøre alle over en kam.

20. februar til Danske Handicaporganisationer

Høring over forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om produktionsskoler og lov om erhvervsgrunduddannelse.

Lovforslaget har interesse for SIND, idet forslaget målgruppe meget ofte kan være de psykiske sårbare unge, som grundet deres psykiske sårbarhed ikke er i stand til at klare eller gennemføre en erhvervsuddannelse på almindelige vilkår. SIND har hæftet sig ved adgangsbestemmelserne til produktionsskolebaseret erhvervsud-

dannelse, idet disse er betinget af, at en produktionsskole i forbindelse med gennemførelse af et produktionsskoleforløb har vurderet, at eleven ikke har de faglige, personlige og sociale forudsætninger, der er nødvendige for at gennemføre en erhvervsuddannelse med uddannelsesaftale. SIND ser med tilfredshed at målgruppen er unge på produktionsskoler, der på grund af manglende sociale, personlige eller faglige forudsætninger ikke vurderes umiddelbart at kunne udsendes i uddannelsessystemet. At der er tale om en gruppe af unge, som af en eller flere årsager ikke formår at gennemføre en faglig uddannelse på trods af evner og håndlag for f.eks. et bestemt håndværk, men som med de rigtigt sammensatte og tidsmæssigt fleksible uddannelsesforløb og med særlig assistance, vurderes til at kunne gennemføre en erhvervsuddannelse. SIND anbefaler, at aflønningen i hele uddannelsesperioden bør være på de samme vilkår som andre lærlinge dvs. elevløn, idet man bør tilstræbe en så stor ligestilling som muligt. Forslaget ligger i sin helhed op til ligestilling, således at produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse har samme mål og niveau og afsluttes med samme prøver og beviser som uddannelser, der veksler mellem skoleundervisning og praktikuddannelse i en virksomhed.

24. januar til Danske Handicaporganisationer

Høring over forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Lovforslaget er interessant for SINDs målgruppe, bl.a. fordi det regulerer, hvordan der skal forholdes over for udsatte børn og unge. Det vil bl.a. kunne dreje sig om foranstaltninger over for børn af sindslidende forældre, som (i perioder) ikke magter forældrerollen. SIND er særdeles tilfreds med formålet med ændringerne, idet der i forslaget ønskes at skabe bedre kontinuitet for anbragte børn og unge ved at understøtte, at anbragte børn og unge kommer til at opleve færre genanbringelser, skift, flytninger og brud i deres tilværelse.

SIND er enig i at der skal sættes fokus på kvaliteten i den indsats, der gives, da det er helt afgørende, at den støtte, der iværksættes, er af en sådan kvalitet, at barnet eller den unge udvikler sig og får opfyldt sine behov for nære, stabile relationer til voksne, opbygning af sociale relationer og netværk, skolegang, sundhed, trivsel og forberedelse til et selvstændigt voksenliv. Kommunerne skal efter de gældende regler altid vælge den mindst indgribende foranstaltning. Nu foreslås det imidlertid, at der altid vælges den foranstaltning, som vurderes bedst at kunne løse barnets eller den unges behov, og som så vidt muligt kan forebygges, at problemerne udvikler sig yderligere./

SINDs høringssvar er vigtige. De udtrykker landsforeningens holdning til aktuelle politiske spørgsmål.

SINDs høringssvar offentliggøres i deres fulde længe på hjemmesiden (www.sind.dk), hvor et link på forsiden viser vej.

Interesserede læsere uden internetadgang kan rekvirere høringssvarene ved telefonisk henvendelse til sekretariatet på 35 24 07 50.

Her i bladet offentliggør vi et resumé af svarene.

Henvendelser vedrørende de afgivne høringssvar kan rettes til sekretariatet eller til formanden for Politisk Udvalg – se "De Gule Sider" bag i bladet./

»Hvordan sikres det, at man ikke mister fokus på de familier, hvor der er problemer der rækker ud over uddannelsen?

»SIND anbefaler, at aflønningen i hele uddannelsesperioden bør være på de samme vilkår som andre lærlinge

»SIND ser god balance i lovforslaget

Førtidspensionister og fagforeninger

Hvilke fordele er der for en førtidspensionist ved at **blive som passiv medlem** af den fagforening vedkommende stod i inden tilkendelse af pensionen?

Spørgsmålet lader sig vanskeligt besvare. Det afhænger helt af hvilken fagforening, man er medlem af.

Lad os starte med at slå fast, at der er forskel på fagforening og arbejdsløshedskasse. Arbejdsløshedskasser er ofte (men ikke altid) knyttet til en fagforening.

Arbejdsløshedskasser er lovreguleret mens fagforeninger er private foreninger, der kan gøre hvad de vil – blot de holder sig inden for landets almindelige love.

A-kasser

Arbejdsløshedskasserne er som nævnt lovreguleret, og de yder alle den samme ydelse: Forsikring mod arbejdsløshed.

Det man får, er det samme i alle a-kasser, og det man betaler, er også det samme – dog er der forskel på hvor meget de enkelte a-kasser betaler til fagforeningen/den bagvedliggende organisation i administration.

Her er der faktisk en enorm forskel, men uanset hvilken a-kasse man er medlem af, kan det ikke betale sig at bevare medlemsskabet.

Førtidspensionister kan ikke blive ledige. De kan derfor heller ikke få udbetalt arbejdsløshedsdagpenge. At betale til en a-kasse er rent spild af penge for pensionister.

Fagforening

Nogle fagforeninger tilbyder fordele for medlemmerne – også udover det rent faglige. Det kan være **alt** fra rabat på forsikringer, mobiltelefonabonnementet, gruppelevsforikringer m.m. til kontant hjælp i tilfælde af livstruende sygdom.

Disse fordele er naturligt nok knyttet til medlemsskabet. Melder man sig ud af fagforeningen, bortfalder fordelene.

Mange fagforeninger – men ikke nødvendigvis alle – har mulighed for, at man kan fortsætte som passiv medlem af fagforeningen, hvis man fx. bliver pensionist. Her vil det som regel være således, at man bevarer retten til medlemsfordelene hvis man fortsat betaler (et eventuelt nedsat) kontingent.

Hvad det nedsatte kontingent er, er forskelligt fra fagforening til fagforening.

Konklusion

Konklusionen er, at hver enkelt 'nybagt' førtidspensionist er nødt til at vurdere situationen.

Hvad får jeg ud af at blive ved med at være passiv medlem af min fagforening – og hvad koster det?

Så skal man vurdere om man synes, at fordelene er prisen værd. Her skal man tænke på,

om man kan købe de samme fordele billigere andre steder.

Det kan være meget svært at vurdere fordele og ulemper, og man skal huske på, at fagforeningen selv ikke altid er en neutral rådgiver i lige præcis dette spørgsmål. De fleste fagforeninger vil gøre meget for at fastholde medlemmerne.

Det kan anbefales, at man søger råd hos andre inden man træffer beslutning om at udmelde sig – eller forblive som passivt medlem.

Kommunens socialrådgivere har pligt til at rådgive om spørgsmålet, men også andre rådgivninger kan konsulteres.

SINDs rådgivninger vil ofte også kunne hjælpe.

I alle tilfælde gælder det, at man skal opstille en liste over de fordele man opnår og en liste over ulemperne – fx betalingen, bindingsperiode (binder man sig til at være medlem i en længere periode?) og lignende.

Når man har listen over fordele og ulemper, må man gøre op med sig selv, om man vil betale det, som det koster for at opnå fordelene.

I den forbindelse skal man være opmærksom på, at kontingent til en fagforening stadig er fradragsberettiget som lønmodtagerfradrag./kk

Opfølgning ved sygedagpenge

Mister man som psykisk syg **retten til sygedagpenge**, hvis man ikke kan møde op til personlig samtale med arbejdsgiveren eller kommunen?

Arbejdsgiveren hhv. kommunen skal indkalde sygemeldte til samtale, om hvordan og hvornår den sygemeldte kan vende tilbage til arbejde.

Arbejdsgiveren skal indkalde til en samtale senest fire uger efter den første sygedag. Kommunen skal løbende følge op på sygemeldinger ved individuelle samtaler.

Arbejdsgiverens samtale skal holdes senest fire uger efter den første sygedag. Hvis det på grund af sygdommen eller praktiske omstændigheder ikke er muligt med en personlig samtale, holdes samtalen evt. telefonisk.

Hvis brugeren ikke medvirker i samtalen, får det ingen konsekvenser for retten til sygedagpenge.

Den kommunale opfølgning skal ske ved individuelle samtaler, hvis det er nødvendigt og muligt.

Retten til sygedagpenge bortfalder, hvis den sygemeldte nægter at deltage i opfølgningen. Kommunen skal dog, inden den stopper dagpengene, give brugeren en skriftlig orientering om konsekvenserne af manglende medvirken.

Psykisk syge mister med andre ord kun retten til sygedagpenge, hvis man nægter at deltage i den kommunale opfølgning. Skyldes den manglende deltagelse manglende evne (fx sygdom), vil man ikke miste retten til sygedagpenge./kk

Juridisk brevkasse

Vi får med jævne mellemrum spørgsmål af juridisk karakter. Spørgsmål, som måske kan have stor almen interesse for bladets læsere.

SIND er medudgiver af "Håndbog for psykiatribrugere og pårørende – kend dine rettigheder." Heri kan man finde svar på mange – men ikke alle – juridiske spørgsmål.

Vi vil i de kommende numre af bladet tage nogle af de spørgsmål op, som læserne gør os opmærksom på.

Vi kan ikke besvare alle spørgsmål. Vi henviser i stedet til rådgivningerne – se listen på »de gule sider« her i bladet.

SIND Ungdom

Landsforeningens ungdomsafdeling er et tilbud til alle unge mellem 18 og 35 år
SIND Ungdom arbejder for unge, psykisksårbare og deres pårørende

"SIND Ungdom handler om, at skabe forståelse og tolerance for den yngre del af landsforeningens segment," sådan siger Lasse Rosenkjær Andersen, der er frivillig projektleder i SIND Ungdom.

Ifølge ham kan det være svært at håndtere psykisk sårbarhed, både som pårørende og diagnosticeret uanset, hvornår man rammes.

Psykiske lidelser tager ikke hensyn til alder

"Psykiske lidelser tager ikke hensyn til alder og der er forskel på, hvordan det føles. Oplevelsen af psykiske lidelser afhænger af, hvem man er, hvor man er på sin vej gennem livet – og om man selv er ramt af en psykisk lidelse eller pårørende til én som er," mener projektlederen – og tilføjer:

"Det er i ungdommen, der bliver foretaget mange store valg, hvor det er en udfordring at finde sit ståsted i det sociale fællesskab, man skal uddanne sig, starte arbejde samt finde en partner og begynde et selvstændigt liv."

Men det er da generelle udfordringer som hører de unge år til, vil nogen måske sige. Men bliver man så samtidig ramt af en psykisk lidelse eller pårørende til én, der gør, så er der endnu en svær situation at tage stilling til.

"En situation, der ofte kan være præget af tabu og hvor det på egen hånd kan være svært

Foto: www.colourbox.com

at få den nødvendige oplysning. Man kan blive mødt af et behandlingssystem som i mange år er blevet nedprioriteret i forhold til de somatiske sygdomme," mener Lasse Rosenkjær Andersen.

Sociale aktiviteter

Den værste fjende, når man er ung og psykisk ude af balance, er uvidenhed og følelsen af, at man står alene med sine tanker – og at omverdenen ikke forstår dig eller tager dig seriøst. SIND Ungdom vil derfor gerne være med til at skabe et netværk, hvor der bliver lagt mere vægt på samvær, forståelse og oplysning

som et reelt og kvalificeret supplement til det etablerede behandlingssystem. SIND Ungdom vil gerne i samspil med det offentlige skabe rammerne for en ligeværdig tilværelse for psykisk sårbare og deres pårørende.

"Vi ønsker at skabe en masse sociale aktiviteter både for psykisk sårbare, pårørende og frivillige. Aktiviteter, som både er festlige og udfordrende og handler om at have det sjovt med andre, men som samtidig støtter, opbygger relationer og netværk mellem unge og skaber positive oplevelser for alle, som deltager," siger Lasse Rosenkjær Andersen.

SIND ungdom vil være med til at sætte den politiske dagsorden

SIND ungdom vil være med til at sætte den politiske dagsorden og vil søge indflydelse for at forbedre vilkårene for unge psykisk sårbare og pårørende.

"Vi vil hele tiden være opmærksomme på denne udfordring, da vi mener, der er tale om to oversete grupper. Vi ønsker med et ungdoms perspektiv at bidrage til Landsforeningen SINDs mål, om at arbejde for trivsel, forebyggelse og helbredelse," slutter projektlederen./

OPRÅB!!

Kære SIND medlem – ung som gammel, kvinde som mand, høj som lav, hattedame eller gentleman.

Hjælp os med at få overblik over SIND's aldersprofil. Hele organisationen kan få gavn af dette, og vi i SIND Ungdom vil meget gerne vide hvem og hvor mange medlemmer af SIND, som er i vores aldersgruppe.

Dermed kan vi målrette vores aktiviteter og forhåbentlig oprette ungegrupper over hele landet.

Det er muligt at henvende sig direkte til sekretariatet på tlf. 35 24 07 50 eller via hjemmesiden på <http://www.sind.dk/for-medlemmer.6>

Med venlig hilsen
SIND Ungdom

DERFOR SIND UNGDOM

Rent formelt har SIND Ungdom konstitueret sig som en aktivitet i SIND. Til dette formål er der nedsat en styregruppe bestående af seks medlemmer, der fungerer som tovholdere i processen med at få SIND Ungdom konsolideret i SIND regi.

Et mål er at rekruttere frivillige ressourcepersoner til at udvikle SIND Ungdom til en handlekraftig del af organisationen på landsplan - og alle som har et ønske om at bidrage til opbyggelsen af vores netværk, oprette lokale grupper eller involver sig politisk eller på anden måde i organisationen er velkommen.

Hvis du er interesseret i nyhedsbrevet fra SIND Ungdom, ønsker at vide mere om vores tilbud, har input til os eller har lyst til at være aktiv i SIND Ungdom, kan vi kontaktes på ungdom@sind.dk.

SIND UNGDOM TILBYDER GRUPPEFORLØB FOR UNGE PSYKISK SÅRBARE

Foto: djcodrin/FreeDigitalPhotos.net

At være psykisk sårbar er udfordrende på mange af livets områder. Det gælder både, hvis du har levet længe med en psykisk lidelse, eller hvis du lige har prøvet at have det psykisk rigtig dårligt for første gang. Hvad skal der til for, at du har det bedst? Hvordan takler du det, når du begynder at få det dårligt? Hvordan får du i det hele taget en dagligdag til at hænge sammen, som ikke kun er præget af begrænsninger, men hvor du stadig kan se mange muligheder for dit liv. Det er nogle af de spørgsmål vi vil beskæftige os med i ungegruppen.

SIND Ungdom tilbyder et gruppeforløb for unge psykisk sårbare mellem 18 og 39 år. Gruppen vil have 6-8 deltagere, og vi mødes 10 gange fra begyndelsen af februar frem til slutningen af april. Psykologen skaber rammerne for, at møderne bliver udbytterige og forløber på en respektfuld og konstruktiv måde. Deltagelse er gratis.

Kontakt

Hvis du vil vide mere ring til psykolog Sabine Friis på tlf. 30 24 15 22 eller skriv til mail unggruppe@sind.dk

Ungegrupperne støttes af Bikubenfonden og SIND-Gladsaxe

SIND UNGDOM TILBYDER GRUPPEFORLØB FOR UNGE PÅRØRENDE

Foto: Salvatore Vuono/FreeDigitalPhotos.net

Det kan være en ny situation for dig. Eller du har længe været pårørende til en sindslidende. I begge tilfælde kan det være godt at være del af en gruppe, hvor du kan dele tanker og følelser. Det er ikke rart at stå alene. Mange gange har omgivelserne svært ved at forstå, hvad det vil sige at være pårørende til en sindslidende. Hvad kan du gøre for din nære, som har det rigtig svært? Og hvordan tager du samtidig hånd om dit eget liv? Det er nogle af de spørgsmål vi vil beskæftige os med i pårørendegruppen.

SIND Ungdom tilbyder et gruppeforløb for unge pårørende mellem 18 og 39 år. Gruppen vil have 6-8 deltagere, og vi mødes 10 gange fra begyndelsen af februar frem til slutningen af april. Psykologen skaber rammerne for, at møderne bliver udbytterige og forløber på en respektfuld og konstruktiv måde. Deltagelse er gratis.

Kontakt

Hvis du vil vide mere ring til psykolog Sabine Friis på tlf. 30 24 15 22 eller skriv til mail unggruppe@sind.dk

Ungegrupperne støttes af Bikubenfonden og SIND-Gladsaxe

Tirsdagskreativitet hos SIND Ungdom

AF LOUISE RØNN OLSEN, frivillig i SIND Ungdom

Som nævnt her på siden, tilbyder SIND ungdom et gruppeforløb for unge psykisk sårbare mellem 18-39 år. Det foregår hver tirsdag fra klokken 15-17, og løber over 10 uger. Det er psykolog Sabine Friis der står for samtalerne. Vi er nu godt i gang med tirsdagsmøderne, og udover samtale er der fra klokken 17-18 "fri kreativitet", som jeg står for.

Jeg hedder Louise Rønn, blev uddannet lærer i 2008, og har arbejdet som sådan i 2 år. Et af mine linjefag er billedkunst. Jeg startede for nylig som frivillig hos SIND ungdom, og var så heldig at få lov at stå for vores "kreative værker".

Vi startede op med disse kreative tirsdage midt i februar. Personligt har kreativ udfoldelse en dejlig positiv, afstressende virkning, og det er mit håb, at vi sammen kan nærme os dette. Hensigten er ikke at jeg skal undervise i billedkunst, det er heller ikke meningen at der kl. 18 skal være færdige produkter. Det, der er det centrale, er, at vi skaber et rum for fri snak, hygge og kreativiteter, fælles eller individuelt.

Vi snakker om hvad og hvilke materialer der kunne være interessante at arbejde med. Jeg står til rådighed med ideer og hjælp, men bestemmer på ingen måde. Vi har indtil videre la-

vet en fælles collage med udgangspunkt i de ting brugerne og Sabine har talt om. Lige nu er vi gang med at arbejde med kul på forskellige papirmaterialer. Der også et stort ønske om at arbejde med maleri, så det starter vi på næste gang.

Der er en dejlig stemning og snakken flyder og rummer alt fra politik til skønhedsoperationer. Vi håber at kunne fortsætte den kreative time, når de 10 uger er overstået./

Psykisk sygdom i Kenya

AF ELISABETH SØNDERGAARD

Sammen med min assistent, James, nærmer jeg mig gitterporten og det tårnede pigtrådshegn. James' voksende uro står som en sky omkring ham, og små-irriteret vrisser jeg, at han simpelthen bliver nødt til at slappe lidt af – hans nervøsitet smitter. Det er tydeligvis ikke med hans gode vilje, at vi denne morgen for første gang skal besøge den psykiatriske afdeling ved Siaya Distriktshospital.

Selv på lang afstand adskiller den psykiatriske afdeling sig fra resten af det store hospital. For det første er den geografisk placeret i periferien med stor afstand til de andre bygninger, for det andet er hele området omkranset af et højt hegn, og for det tredje bærer alle indlagte patienter, som de eneste på hospitalet, hospitalstragter i stedet for deres private tøj. Dragterne er hvide med blå striber, og de ligner til forveksling de uniformer, som det lokale fængsel ifører sine fanger.

Er psykisk sygdom overhovedet et problem i Kenya?

Jeg var i efteråret 2009 på et fire måneder langt antropologisk feltarbejde, der skulle undersøge forståelser, behandlingsmuligheder og behandlingspræferencer af psykiske sygdomme i Vestkenya.

Inden jeg tog af sted, mødte jeg megen undren i forhold til mit valg af fokus. "Har kenyanerne ikke meget andet at slås med, som det er vigtigere at koncentrere sig om?" Og "er psykisk sygdom ikke et velfærdsfænomen, som derfor umuligt kan fylde meget i det mørke Afrika?" Disse to forestillinger formede størstedelen af de kommentarer, jeg fik med på vejen. Dengang såvel som i dag svarede jeg måske og bestemt nej indenfor de to kategorier af spørgsmål.

At kenyanerne har meget at kæmpe med, står ikke til diskussion, og derfor vil et valg om at fokusere på det psykiatriske område altid medføre et fravalg af andre trængende områder. Da det i bund og grund handler om prioritering, må jeg af diplomatiske årsager svare, at ja, måske

er der et område, der har tilsvarende eller mere brug for opmærksomheden. Når det er sagt, er et fokus på psykisk sundhed efter min bedste overbevisning et valg, der har sin berettigelse, og som der nemt kan opstilles en lang række argumenter for. Til påstanden om at psykisk sygdom ikke skulle fylde i sundhedsbilledet uden for den industrialiserede verden, er det til gengæld nemt at udbryde et bestemt nej, da det simpelthen ikke er korrekt.

Alt andet lige burde procentsatsen af psykiske syge i en befolkning derimod være højere i et område, hvor en AIDS-epidemi, udbredt fattigdom og en eskalerende urbanisering nedbryder traditionelle familie- og samfundsstrukturer og medfører en stor usikkerhed for den enkelte. Derudover optræder psykiske sygdomme ofte som følgevirkninger af ubehandlet fx malaria eller meningitis, situationer der hyppigt forekommer i tropiske udviklingslande som Kenya. Derfor synes jeg langt fra, at det er forbavsende, hvorfor jeg rejste til Kenya for at undersøge netop psykisk sygdom – hvad der derimod kan undre er, at den generelle interesse ikke er større, og at området forskningsmæssigt bliver betragtet som en niche.

Psykisk sundhed på verdensplan

Verdenssundhedsorganisationen, WHO, anslår at psykiske sygdomme i dag udgør 12,7 % af den samlede sygdomsbyrde globalt set. Depressioner i sig selv placerer sig på en tredjeplads over de sygdomme, der medfører det største tab af livskvalitet på verdensplan. Det er forbavsende høje numre, specielt hvis de vurderes i forhold til de økonomiske resurser og mængden af opmærksomhed området gives. Sammenlignet med andre sygdomme, såsom AIDS eller kræft, hvis personlige og økonomiske byrder tegner sig for lignende høje procentdele, spiller diskussioner om psykiske sygdomme en forsvindende lille rolle i internationale fora om sundhed. Udover den indflydelse psykiske sygdomme således allerede i dag har på en forbavsende stor gruppe af mennesker, er antallet af psykiske syge stigende. På verdensbasis er psykiske sygdomme et eksplosivt problem, og tendensen er stærkest i ulandene.

Det er selvfølgelig en alvorlig udvikling, der skaber et påtrængende behov for større viden og almen forståelse af området.

Når sygdom ikke behandles ved lægen

Ganske som jeg havde læst mig frem til hjemme på skolebænken, viste der sig hurtigt at være en væsentlig forskel på en dansk forståelse af psykisk sygdom og en kenyansk. For så vidt bestod forskellen ikke i det at identificere tilfælde af psykiske sygdomme.

Tværtimod syntes der at være en forbavsende enighed på tværs af kulturerne i forhold til, hvilke handlingsmønstre og karakteristika der betragtedes som afvigende fra den sociale norm, og som samfundet derfor reagerede på. Hvad der derimod var helt anderledes i Kenya sammenlignet med herhjemme, var ideen om, hvorfor dette skete for individet, og ligeledes hvordan det skulle behandles. Det er en udbredt holdning, at psykisk sygdom ikke bare opstår ud af det blå, men at der altid findes en årsag – og at det altid er nogens skyld. Begrebet skyld er i denne sammenhæng et komplekst fænomen. Fra individet selv, til familien, til en nabo, ja, ligefrem til at have et verdsligt udspring, kan ansvaret placeres på mange niveauer.

Alt efter symptomerne og patientens historie bliver det ud fra de forskellige "mistænkte" afgjort, hvilken form for skyld der er på spil i det enkelte tilfælde. Igen og igen stødte jeg fx på sager, hvor jeg blev forklaret, at en person i omgangskredsen havde ofret den syges fornuft hos en Jajouk (hvad vi på dansk ville kalde en heksedoktor) for til gengæld at blive lovet fremtidig succes med sine forretninger. Når jeg sad ved familien og lyttede til sådan en sygdomsberetning, var alle tilstedeværende enige om, at patienten var syg, men typen af sygdom var ikke noget, der kunne behandles på den lokale lægeklinik.

Ganske logisk krævede den bagvedliggende årsag en matchende kur. Derfor var første-prioriteten indenfor behandlingsformer oftest et besøg ved enten en Jajouk eller ved et af områdets religiøse bede-centrer. Sjældent, og først når familien var så desperat, at den var villig til at prøve hvad som helst, blev det offentlige sundhedssystem konsulteret. Denne tendens blev påtalt hver gang jeg var i kontakt med en offentlig sundhedsinstitution, der for-

6 Hvis der bliver særligt presset, kan der lægges madrasser på gulvet.

Der er ingen psykiater ansat.

klarede, at sygdommene på det tidspunkt ofte var nået til så fremskredne stadier, at de var meget vanskelige at behandle.

Hvad har det offentlige sundhedssystem reelt at tilbyde?

Selvom man forestillede sig, at alle pludselig foretrak en biomedicinsk behandling for psykisk sygdom, ville det næppe gøre den store forskel i dagens Kenya. Det er i praksis yderst begrænset, hvad der er tilstede af resurser og uddannet personale indenfor det psykiatriske felt. Ingen af de talrige lægeklinikker, som jeg besøgte under mit ophold, havde passende medicin til rådighed – selvom det principielt skulle være at finde på hylden hos alle klinikkerne.

Den psykiatriske afdeling ved Siaya Distrikthospital dækker over tre distrikter i alt, og dens patientgrupper er således på over 100.000 mennesker. Afdelingen har mulighed for at indlægge 7 mænd og 6 kvinder – og hvis det blev særlig presset, kan der lægges madrasser på gulvet. Der er ingen psykiater ansat, men Mr. Magabu, en passioneret og specialiseret sygeplejerske, har det overordnede ansvar. Adskillige gange blev det nævnt, at afdelingen brændende ønskede sig to træbænke, som patienterne kunne bruge udenfor i stedet for at skulle sidde direkte på jorden. Selvsagt er den tilbudte behandling mangelfuld – set med både danske og kenyanske øje.

Både hvad angår forskning, befolkningens anseelse og offentlige midler, er psykiatrien i Kenya som beskrevet et nedprioriteret område. Jeg har ingen medicinsk uddannelse, og mit ærinde i Kenya var hverken at rådgive eller at anbefale i forbindelse med behandling af psykiske sygdomme. Alligevel synes jeg, at det er yderst problematisk, hvis offentlige behandlingsforhold kan være i en sådan tilstand, at de bekræfter en i forvejen dyb skepsis og mistro til deres virkning hos den brede befolkning. Specielt hvis man medtænker de prognoser, der forudser en drastisk stigning i antallet af psykiske syge i udviklingslandene, synes det ganske afgørende, at den offentlige sundhedssektor indenfor psykiatrien forbedres i disse lande, og at befolkningen oplyses om dens potentielle effekt.

Judiths historie

Efter at være blevet budt velkommen, bliver vi vist hen til Judith, som sidder udenfor under et

Foto: Elisabeth Søndergaard

træ i skygge for den stærke middagssol. Hun ryster, mens hun trækker ærmet på sin stribe- dragt op og rækker hånden frem mod os til hilsen. Jeg får James til at oversætte, hvem vi er, og at vi gerne vil høre lidt om hendes historie.

Under det efterfølgende interview fortæller hun, hvordan hendes familie forsøgte sig hos egnens kloge mænd og koner, inden de til sidst samlede ind til transporten her til hospitalet. Judith kommer fra en lille by, der ligger ca. midt i det område, som den psykiatriske afdeling ved Siaya Distrikthospital dækker, og transporten hertil har været en stor udgift for hendes nærmeste. Da hun kom her, var stemmerne i hendes hoved blevet så aggressive, at hun i blinde forsvarede sig mod alle, der kom tæt på. Stemmerne er med medicinering forsvundet, og nu ønsker hun kun at komme hjem.

Desværre har hendes indlæggelse resulteret i en regning og sammenlagt med endnu en transportudgift, bliver det en kostelig affære at få hende hjem. Hun forklarer det med en forbavsende ro og forsikrer os, at det nok skal lykkes.

Samme forvisning får vi af Mr. Magabu, der er mere bekymret for, hvad der vil ske, når Judiths lager af piller slipper op. Mon hendes familie vil samle ind til endnu en transport og behandling, som et tilbagefald vil bevise ikke har virket?/

Foto: Elisabeth Søndergaard

FAKTA – REPUBLIKKEN KENYA

Beliggende ud til Afrikas østkyst på ækvator. Det grænser mod nord op til Sudan, Somalia og Ethiopia. Mod vest ligger Uganda og Victoriasøen. Mod syd ligger Tanzania og Kilimanjaro.

Landet er på 582.646 kvadratkilometer (Danmark er på 43.075 kvadratkilometer) og indbyggertallet er ca. 34 millioner, der er fordelt på 42 etniske grupper. Seks millioner bor i byerne.

Nairobi er hovedstaden og et finansielt centrum i Østafrika. Mombassa er den vigtigste havneby ved Det Indiske Ocean og Kisumu er beliggende ved Victoriasøen.

Siaya Distrikthospital er beliggende i en vestlige del af Kenya i området mellem Victoriasøen og grænsen til Uganda.

Der er 50 uddannede psykiatere i Kenya, men kun 15 af dem arbejder i den offentlige sektor. Der er 1.200 psykiatrisk uddannede sygeplejersker, men kun ca. 500 af dem arbejder i den offentlige sektor. Der er 500 terapeuter (med 360 ansatte i det offentlige). I alt er der kun 3 kliniske psykologer.

Arbejdskraften er centraliseret omkring de større byer, og det efterlader landområderne praktisk taget uden behandlingsmuligheder for psykiske sygdomme.

Judith kommer fra en lille by, der ligger midt i distriktet. Da hun kom, var stemmerne i hendes hoved aggressive, men de er med medicinering svundet, og nu ønsker hun kun at komme hjem.

Mr. Magabu er bekymret for, hvad der vil ske, når Judiths lager af piller slipper op.

Psykisk syge har også brug for ferie

Ti brugere fra **Kafferisteriet** var på en super ski-rejse

AF METTE GRITH SØRENSEN
meja@bergske.dk

Leder af Kafferisteriet, Janne Jørgensen, har arbejdet indenfor psykiatrien i mange år – siden 1985 – men det er sjældent, at hun har fået et tilbud som det, der tilflød Kafferisteriet, der er et socialpsykiatrisk dag- og døgncenter, i slutningen af 2009. Da ringede rejsearrangøren Team Benns remlig for at høre, om hun troede, at nogle af husets brugere kunne tænke sig at komme på en næsten gratis skirejse?

»Hvad jeg tænkte? Jamen, jeg tænkte: »Fantastisk!« Og så begyndte jeg selvfølgelig at spørge ind til, hvor meget der blev dækket, hvordan det skulle foregå rent praktisk og så videre,« fortæller Janne Jørgensen, der før har forsøgt at arrangere skirejser for beboerne.

»Når vi selv har prøvet at arrangere noget, har det sjældent kunne lade sig gøre, fordi det bliver for dyrt for dem. Det er nemmere med en sommerferie, for det er jo gratis at bade, når først man er kommet af sted, mens skiferier har det med at være et udstyrsstykke,« forklarer Janne Jørgensen.

Et afbræk i hverdagen

»Hvorfor er det godt for beboerne på Kafferisteriet at komme på skiferie?« »Ferie giver et afbræk i hverdagen for psykisk syge såvel som for alle andre mennesker. De får tankerne afledt fra de besværligheder, de har haft i deres liv – og så har de også noget positivt at komme hjem og fortælle om til de mennesker, de møder efterfølgende. Når de for eksempel sidder til en familiefest, kan de bidrage med fortællinger om en god oplevelse. Det betyder meget,« forklarer Janne Jørgensen, der også fremhæver den rent sociale gevinst ved rejsen.

»Både personalets relation til beboerne og beboernes indbyrdes forhold bliver mere afslappet under sådan en tur, og det påvirker stemningen længe efter. Jeg kan ikke minde, at jeg nogensinde tidligere har oplevet så meget glæde over så lang tid, som da beboerne fik at vide, at de kunne komme på skiferie,« smiler Janne Jørgensen.

Sprudlende glæde

Det var især i det hus, som Janne omtaler som »huset med de unge«, at glæden var sprudlende. Huset er et midlertidigt bo-tilbud, men det

Foto: Tommy Kofoed

er et tilfælde, at alle de otte beboere lige nu er unge, nemlig i alderen 18 til 30 år.

»Det var helt vildt, så glade de blev. De stillede en masse spørgsmål: Hvor skal vi bo, hvordan med ski, hvordan kommer vi derned? Og de endevendte genbrugsbutikker for at finde skitøj og ringede til familie og venner for at låne. På et tidspunkt besluttede jeg mig for, at vi ville dække de resterende udgifter for de otte på turen, for ellers ville alle ikke være kommet af sted, og det havde været synd,« mener Janne Jørgensen.

»De resterende udgifter« var betaling af liftkort, og så var det egentlig meningen, at udgiften til at sende personale med, skulle fordeles ud på de deltagende beboere – men den udgift betalte Kafferisteriet også.

I alt kom ti beboere og fire ansatte af sted på skitur til Østrig med bus i uge 4.

»Jeg ved ikke, om man kan sætte sig ind i, hvor stor en udfordring det egentlig var for flere af dem, at rejse med bus så langt? De har været helt tæt på folk, de ikke kender, og de kunne ikke bare gå for sig selv, hvis de trængte til det,« fortæller Janne Jørgensen.

Morgenduelige

En af de beboere, der gerne ville med, havde et problem med at besvime. Faktisk besvime-

de vedkommende mange gange i døgnnet. Så da tilbudet om skiferie kom, tænkte Janne Jørgensen, at det turde hun godt nok ikke tage ansvaret for.

»Næh, jeg tænkte, hvad nu hvis vedkommende besvimer i bussen eller i skiliften, det kan jeg altså ikke forsvare. Og det fortalte jeg så kontaktpersonen, der sagde »Åh nej!«, for vedkommende glædede sig sådan. Så blev vi enige om at se tiden an med de besvimelser, og en uge før turen holdt de helt op, og der var heller ikke noget i løbet af de ti dage, ferien varede. Der var simpelt hen noget, der var så vigtigt at komme med til, at nu skulle det være,« fortæller Janne Jørgensen.

Cirka halvdelen af Kafferisteriets rejsedeltagere havde aldrig haft ski på fødderne før, men alle syntes, at turen havde været helt fantastisk.

»Efter turen har jeg mødt smilende mennesker, der siger godmorgen klokken 8 – ellers plejer de ikke at være til at hive op. Men de har fået vendt døgnrytmen i den ferie, og de har haft det så godt. Det behøver bestemt ikke blive en succes, bare fordi man sender en gruppe af sted sammen, men for de otte i unge-huset har det altså styrket deres sociale samvær,« fortæller Janne Jørgensen./

Der skal så lidt til

Skirejse-afdeling beviste, at det er nemt at gøre andre glade

AF METTE GRITH SØRENSEN
meja@bergske.dk

Alle, der var på arbejde i ski-afdelingen den dag, hvor brugerne fra Kafferisteriet skulle rejse på skiferie, tog deres røde jakker på og drog til banegården for at vinke farvel. Her fotograferer chefen, Thomas Boesdal, rejsedeltagene samt ansatte fra Team Bennis.

For et års tid siden tiltrådte den 38-årige Thomas Boesdal som ny chef for rejsearrangøren Team Bennis skiafdeling.

Med sig havde han en baggrund som blandt andet underviser på Holstebro Handelsskole, hvor han tog sig af uddannelser af ledere i både det offentlige og det private. Og med ham blæste nye vinde over den store afdeling, der sælger skirejser til primært Østrig, Italien, Norge og Sverige, men som ifølge Thomas Boesdal hverken er Danmarks største, bedste eller billigste.

»Nej, alt det der reklamegejl gider jeg altså ikke. Der står stadig »bedst og billigst« på forsiden af vores ski-katalog, men det skal pilles af næste gang, der skal trykkes kataloger,« siger den usædvanlige leder.

Om at gøre en forskel

Han havde ikke været længe i firmaet, før han begyndte at tale med medarbejderne om at gøre noget for andre, noget der måske kunne gøre en forskel.

»Vi havde jo budgettet til det, så det var mest et spørgsmål om, hvordan vi ville gøre det. Men formålet var

klart at gøre noget her i området. Der gik mange tanker og samtaler forud, men det var en fælles beslutning i afdelingen, at skiferiene skulle være for nogle af de mange mennesker rundt omkring, som ellers ikke får meget glæde foræret,« forklarer Thomas Boesdal.

Han siger selv, at grundlaget for ideen var, at han gik og blev små-irriteret på mange af de ledere, han underviste i sit tidligere job.

»Man kunne stå der med 20 mennesker foran sig, der virkelig havde potentiale, og som var helt vildt tændte og gerne ville have nogle værktøjer til at gå ud og blive gode ledere og gøre en forskel. Og når så klokken ringede, gik de ud ud – og så slukkede lyset også. Så var det tilbage til stopur, spisesedler og fastlåsthed. Hvorfor?« spørger Thomas Boesdal, der gerne ville vise, at vi alle kan gøre en forskel.

»Vi har sendt 60 mennesker af sted på ski-ferie med bus fordelt på tre afgange. Jeg er selvfølgelig helt vildt glad på deres vegne over, at de har fået sådan en god oplevelse. Og jo, det er da fedt at have bidraget til at give dem det. Men det er også øv. Hvorfor? Ja-

men, fordi der jo åbenbart nærmest ingenting skal til for at gøre den forskel. Det har jo ikke kostet os det vilde. Hvorfor er det så, at der er så få, der bruger penge på at give andre noget – glæde, oplevelse, et løft i hverdagen – hvad end det nu er medarbejdere eller andre, man gør det for?«, siger Thomas Boesdal.

Alle ned at vinke

Da skibusserne skulle sendes af sted, insisterede han på, at alle medarbejderne tog deres røde skijakker på og gik ned for at vinke farvel til skiferie-gæsterne på banegården.

»Jeg ville have, at alle skulle med. Så vi lukkede simpelt hen afdelingen et stykke tid. Det gav en helt speciel stemning blandt medarbejderne, og fik dem til at føle, at de virkelig var en del af det her projekt,« forklarer Thomas Boesdal.

»Jeg syntes, det var så imponerende, at I ydede så fin en service og hjalp med alt på op til rejsen og undervejs. Man kunne godt forestille sig, at når I nu havde foræret os de ski-rejser, så ville I sige; »Men så må I selv sørge for resten,« siger Janne Jørgensen, leder af Kafferisteriet, hvorfra ti brugere kom på skiferie.

»Vi snakkede da om, hvorvidt det nu skulle være helt gratis, men så blev vi enige om, at nej, det skulle det ikke. Man skal selv yde lidt. Så skitøj og liftkort skulle deltagerne selv sørge for,« forklarer Thomas Boesdal.

Roserne er strømmet ind, både fra de psykisk syge og personalet fra Kafferisteriet samt fra familierne med børn med ADHD-diagnose.

»Jo, vel er det da dejligt. Det er deltagernes glæde, der er så dejlig at opleve. Så giver det jo mening. Det fører til noget. Alle vores skigæster oplever det særlige i at komme på skiferie, men for disse gæster var det noget helt specielt,« siger Thomas Boesdal./

Man sover simpelthen så godt om natten

AF METTE GRITH SØRENSEN
meja@bergske.dk

En vinterdag tikkede en mail fra en bekendt ind på computeren hos klinkassistent Hanne Lundbye i Struer. I mailen stod der, at afsenderen havde hørt, at Team Benns i Holstebro ville sende en række familier med børn med en ADHD-diagnose af sted på gratis skiferie.

Yes! Bare det bliver os

»Jeg tænkte: »Yes! Bare det bliver os!«, fortæller den 48-årige Hanne Lundbye, der har en 17-årig datter, Camilla, som netop har en ADHD-diagnose.

Og det blev blandt andet dem.

Mor og datter kørte i uge 3 til Maria Alm i Østrig med skibussen. Hanne havde ikke stået på ski før, mens Camilla havde stået på snowboard en enkelt gang.

Oplevelser

»Jeg var lige så vild som mor for at komme af sted«, fortæller Camilla, der til daglig går på Lemvig Produktionsskole.

Hanne og Camilla kendte kun én af de familier, der var med bussen, i forvejen, men det var ikke noget problem.

»Næh, man kom jo til at snakke med en masse andre, for Hr. Müller bestemte, hvem der skulle sidde sammen, når vi spiste, og det var egentlig fint. Vi mødte på den måde også en masse andre, der var booket ind på hotellet, men som ikke rejste med os«, fortæller Hanne Lundbye.

»Det var en rigtig fed oplevelse. Jeg så skishow, vi havde en kælkeaften, og jeg snakkede også meget med skiguiderne. Det skete noget hele tiden, og der var rimeligt mange med på min alder«, fortæller Ca-

milla, der også »lå og kørte offpiste på snowboard, og det er altså meget federe end at køre på ski«.

Men lidt mere rolige oplevelser tiltalte hende nu også – »kirken var noget af det smukkeste, jeg har set«, mener teenageren.

Dejligt træt

For mor Hanne var det en afslappende ferieform, selv om man ellers plejer at kalde skiferie for »aktiv ferie«.

»Det er afslappende på den måde, at man glemmer alt om arbejde og hverdag, og man bliver dejligt fysisk træt og sover godt. Man skal bare tænke på at hygge sig og have det sjovt«, forklarer hun.

Vi snakkede også anderledes og bedre sammen, end vi plejer, – vi havde mere tid sammen

»Vi snakkede også anderledes og bedre sammen, end vi plejer, – vi havde mere tid sammen«, mener Camilla.

Faktisk er de to blevet så bidt af sne-løjerne, at de overvejer at gøre det igen.

»Det er jo en dyr fornøjelse, blandt andet fordi vi valgte at gå på skiskole. Når vi før har overvejet det, er det strandet på det med økonomien. Men jeg er da lige ved at synes, at jeg hellere vil bruge pengene på det her end på en sommerferie. Jeg kan godt lide, at vi brugte os selv så meget fysisk«, siger Hanne Lundbye.

Camilla har kun et enkelt klagepunkt: Maden.

»Den var altså lidt fed og tung. Mors mad er godt nok noget bedre«, siger den 17-årige og får et glad smil som belønning fra det mødrende ophav./

FAKTA

TEAM BENNS

Holstebro-baseret rejsearrangør.

Skirejse-afdelingen er en af firmaets største afdelinger med 15 ansatte i Holstebro samt to ansatte i Østrig.

Chef for ski-afdelingen er den 38-årige Thomas Boesdal, der har en baggrund som afdelingschef i Bilka, HR-konsulent i Sonofon og som underviser i kursusafdelingen på Holstebro Handelsskole, hvor han blandt andet tog sig af lederuddannelse.

Team Benns har et sted mellem 50 og 60 skiguider ude på destinationerne.

Langt det største ski-rejsemål for bureauet er Østrig. Men der sælges også rejser til Italien, Tyskland, Norge og Sverige.

De cirka 60 rejser, som Team Benns forærede til familier med børn med ADHD samt til brugere af Kafferisteriet, gik til Maria Alm i Østrig./

Fra venstre mod højre ses: Heidi Schultz, Thomas Boesdal, Hanne Lundbye. Janne Jørgensen og Camilla Hansen

BENNEWWEIS PÅ LANDEVEJEN

Årets forestilling i Cirkus Benneweis kan samle hele familien på tværs af generationer
Et enestående show med verdensartister og dejlige dyr venter forude

AF KENNETH WÖHLISFELT

Heste, hunde og elefanter. Komik på cykel, en verdensmand, der kan holde tungen lige i munden, en klovn som har læst økonomi, forrygende akrobatik i luften – og en hel gruppe unge artister fra Rusland, der har begejstret verden med deres show. Jo, der er nok af topunderholdning i årets forestilling fra Cirkus Benneweis.

”Vi har i sandhed været på landevejen siden efteråret for at finde de helt rigtige artister til dette års forestilling,” siger Diana Benneweis og mindes bl.a. en meget lang køretur gennem Rusland for at mødes med en trup, som gerne ville præsentere sig for Benneweis – hjemme i deres egen stue.

”Det sker, at man kan være heldig at møde fantastiske artister på fx en cirkusfestival, men det nye og det spændende ligger ikke altid lige foran os, sådan tror jeg det er i alle livets forhold – også i cirkus. Man skal ofte ad nogle blindgyder og omveje før det føles helt rigtigt. Sådan er det også, når vi drager ud i verden for at finde artister til Cirkus Benneweis,” siger Diana Benneweis, der ikke et øjeblik fortryder de mange dages køretur gennem det øde landskab. Med hjem fik hun nemlig en kontrakt med Art Allé Ensemble – en gruppe fantastiske artister i alderen mellem 10 og 25 år, som med deres show sætter helt nye standarder for cirkus.

Har optrådt i 25 lande

Art Allé Ensemble blev grundlagt for 27 år siden af Sergey og Ljudmilly Soloviev i den lille by Marx, i Rusland. Art Allé Ensemble har optrådt med deres originale cirkusshow i mere

end 25 lande, hvor de har begejstret publikum. Deres show er ikke et traditionelt børnecirkusshow. Det er en fest- og et cirkuskarneval med en kombination af rytmisk musik, dans og svære akrobatiske øvelser i forskellige genrer.

Benneweis går i år ind i sin sæson nr. 123. I 123 år har Cirkus Benneweis underholdt store og små i Danmark og resten af Norden.

”Benneweis er jo blevet en institution – og det forpligter. Årets program er derfor en flot cocktail af cirkustraditioner, der forenes med nytænkning og modernitet i trygge rammer,” siger Diana Benneweis om årets forestilling.

Igen i år er det den danske illusionist Kim Kenneth, der er sprechstallmeister i Cirkus Benneweis – i en forestilling der er sat i scene af skuespilleren og instruktøren Jan Hertz.

Komik på cykel

I årets forestilling kan du også møde Rosi Hochegger & Roger Mettin med deres fantastiske heste og hunde, der er Ralf Lindner og Jacqueline Marchan, der tilsammen udgør duoen Farellos. Legende let ser det ud, når de to forener balancekunst i verdensklasse med komik. Omdrejningspunktet i dette nummer er Ralfs monocycle – og Jacqueline i rollen som fru Schmidt, der gør rent på sin helt egen facon. Fra Kina kommer Cong Tian – en mester i balancens svære kunst. Som barn af en avisredaktør og en lærer stod det ikke ligefrem skrevet i kortene, at Cong Tian skulle blive en af de dygtigste artister i verden. Han er født i Dalian i det nordlige Kina og udviklede som barn en stor interesse for akrobatik. Ikke overraskende har Cong Tian modtaget nogle af de flot-

teste priser i cirkusverdenen. Don Christian er den elskede klovn i årets forestilling. Christian er yngste skud på stammen i en gammel cirkusfamilie – og han har optrådt siden han var tre år gammel. Christian Hofer havde som voksen i første omgang valgt livet som omrejsende artist fra og var begyndt at læse økonomi, men cirkusgenerne er åbenbart ikke sådan at lægge fra sig. Han forlod nemlig studierne og tog med Cirkus Herman Renz på turné – en tur som varede i ti år. I hele perioden arbejdede han som partner til klovnen Milko. Det var på denne turné, at han begyndte at optræde i sit eget univers. I dag står Don Christian på egne ben – og heldigvis for det. I år sender Benneweis os højt til vejrs sammen med Yves og Ambra fra Spanien. De to har skabt en forrygende lufttango tilsat argentinsk tangomusik – og sang højt oppe under teltdugen. Desuden kan du opleve Yves Nicols en forrygende jonglørtré. Og så er der naturligvis ikke et cirkus uden elefanter – og dem tager brødrene Gärtner sig af.

”Vores elefanter er født i cirkus og har aldrig prøvet andet. Præcist ligesom os,” griner Christian Gärtner og afslører samtidig, at det tager en trænet cirkuselefant mindst nogle måneder at lære et nyt trick, hvis man altså træner den flere gange om dagen!

Du kan læse meget mere om årets forestilling på www.benneweis.dk

Vind billetter til Benneweis

Hvis du er heldig, kan du komme gratis i cirkus sammen med familien.

Læs mere om konkurrencen på side 30./

Når børn får ondt i livet

Siden 1996 er antallet af børn og unge, der bliver henvist til psykiatrisk behandling i Danmark steget med 163 %
Vi har bedt Børnerådets nye formand, Lisbeth Zornig Andersen, om en status på børnepsykiatriske område

AF LISBETH ZORNIG ANDERSEN, formand for Børnerådet

De fleste børn i Danmark går ubekymrede og lykkelige gennem barndommen. Men de fleste børn er desværre ikke alle børn. Flere undersøgelser peger på, at dårlig trivsel er et livsvilkår for en relativt stor gruppe af børn. Vi ved stadig ikke, hvor mange børn i Danmark, der lider af psykiske problemer, men internationale studier peger på, at 10-17 % af alle børn på et tidspunkt får en angstlidelse, som påvirker deres hverdag i væsentlig grad. Der er ingen grund til at tro, at det skulle forholde sig anderledes i Danmark.

I 2008 var 1 % af børn i Danmark mellem 0 og 17 år i kontakt med psykiatriske afdelinger. Det er et tal, der har været stigende de sidste 15 år. Samme år konkluderede Sundhedsstyrelsen, at psykiske vanskeligheder er hyppigt forekommende blandt børn og unge. De pegede dog også på, at problemerne for de flestes vedkommende vil være forbigående, hvis børnene og deres familier får den nødvendige hjælp. Forskning viser nemlig, at der er en klar og tydelig effekt, hvis man sætter ind med behandling i tide. Men undlader man at behandle, eller behandler man for sent, så risikerer man, at angstlidelserne bliver kroniske og resulterer i mistrivsel i voksenalderen.

“Forskning viser, at der er en klar og tydelig effekt, hvis man sætter ind med behandling i tide

I Børnerådet er vi meget opmærksomme på denne mistrivsel blandt børn. Vi ser den i stort set alle vores undersøgelser i vores Børne- og Ungdomspanel. Vi er bekymrede over, at der stadig er alt for mange børn i Danmark, der ikke får den omsorg, beskyttelse og hjælp, de har ret til. En relativt stor gruppe plages af hovedpine, stressfølelse, ensomhed, nervøsitet, tristhed og utryghed. Hvert femte barn føler sig ugentlig eller oftere ensom, næsten 10 % har hovedpine flere gange om ugen, og 13 % føler ikke, de har nogen at tale med om deres personlige problemer. Børnenes oplevelse af deres

egen mentale sundhed præger i høj grad deres opfattelse af livskvalitet og dermed meningen med tilværelsen. Allerede i 4. klasse vurderer hvert femte barn deres livskvalitet til at være middel eller derunder.

“Hvis ikke disse børn bliver opdaget i tide og får hjælp, risikerer deres problemer at blive kroniske og behandlingskrævende

Massiv, politisk indsats

Hvis ikke disse børn bliver opdaget i tide og får hjælp, risikerer deres problemer at blive kroniske og behandlingskrævende. Derfor mener vi i Børnerådet at der er behov for en solid forebyggende indsats, så vi undgår, at de særligt udsatte børn ender i det børnepsykiatriske system. Men der er i den grad også behov for en massiv indsats på det politiske område i forhold til børne- og ungdomspsykiatrien, da ikke alle børn kan hjælpes alene ved en forebyggende indsats.

Lad mig kort ridse det børnepsykiatriske landskab op, vi i dag står midt i: Siden 1996 er antallet af børn og unge, der bliver henvist til psykiatrisk behandling i Danmark, steget med 163 %, og mere end 2.500 børn stod i 2009 på venteliste til diagnosticering og behandling for psykisk lidelse. Der er mangel på speciallæger, der kan behandle det stigende antal af børn og unge med psykiske lidelser eller personlighedsforstyrrelser. Det betyder, at der i dag er 7.000 børn og unge med udiagnosticerede psykiatriske vanskeligheder, og op mod 17 % af de indlagte børn i børne- og ungdomspsykiatrien, er indlagt på voksenafdelinger eller pædiatriske afdelinger. Selvom udviklingen på nogle områder går i den rigtige retning i forhold til at rette op på de tal, er der stadig en masse steder, hvor man kan sætte ind fra politisk side for at give børne- og ungdomspsykiatrien et løft.

6 Vi står over for nogle udfordringer, som hurtigt kan blive uoverkommelige

Jeg har selv på nært hold set hvor store vanskeligheder, personer med psykiske vanskeligheder må slås med. Som direktør i IT-virksomheden Specialisterne A/S havde jeg en lang række ansatte med forskellige lidelser, bl.a. autisme. Jeg oplevede gang på gang, at de og deres pårørende måtte gennem lange og opslidende ventetider, behandlingsskøer og bureaukratiske omveje blot for at få en diagnose. Vejen herfra til behandling var ofte lige så lang og udmattende, og flere valgte at betale for ydelserne i det private behandlingssystem.

6 Børnerådet har flere gange over for regeringen anbefalet, at forholdene på området bliver væsentligt forbedrede

Børnerådet har flere gange over for regeringen anbefalet, at forholdene på området bliver væsentligt forbedrede og som nyudnævnt formand støtter jeg helt og fuldt op om denne indstilling. Vi peger blandt andet på en markant kapacitetsudbygning af børnepsykiatrien som en åbenlys nødvendighed.

Erfaring har vist, at en tidlig indsats og samarbejde på tværs af undervisnings-, social- og sundhedssektorerne – og bidrag fra civilsamfundet - kan betyde, at en stor gruppe af børn og unge undgår at blive en del af det i forvejen overbelastede behandlingssystem. Derfor skal der være en mere hensigtsmæssig og langt klarere kompetencefordeling mellem regioner og kommuner. Regeringen er også nødt til at tilvejebringe fornøden viden om forekomsten og konsekvenserne af psykiske problemer blandt børn og unge i Danmark.

Vi står over for nogle udfordringer, som hurtigt kan blive uoverkommelige. Derfor håber vi i Børnerådet, at politikerne tager vores anbefalinger alvorligt, så børne- og ungdomspsykiatrien og de der forestår den forebyggende indsats får ressourcerne til at imødekomme samfundets behov i langt højere grad end hidtil. /

Foto: www.boerneraadet.dk

Lisbeth Zornig Andersen tiltrådte som ny formand for børnerådet 1. januar 2010.

Hun har selv oplevet at vokse op under svære vilkår, og har i dag sit eget firma, der kæmper børnehjemsbørnenes sag.

FAKTA OM BØRNERÅDET

Børnerådet er et statsligt råd, der skal sikre børns rettigheder. Rådet arbejder for børns ret til beskyttelse, indflydelse og omsorg. Børnerådet er politisk uafhængigt og kan derfor handle på baggrund af egne beslutninger.

Børnerådet blev etableret i 1994 - i første omgang som en forsøgsordning. I 1997 besluttede Folketinget at gøre Børnerådet permanent.

Børnerådet er tværfagligt sammensat og består af en formand og seks medlemmer. Tilsammen repræsenterer rådet en bred indsigt i børns opvækst og udvikling. Rådets daglige arbejde varetages af Børnerådets sekretariat.

Børnerådet taler børnenes sag i den offentlige debat. Vi arbejder bredt for at sikre gode levevilkår for børn. Vi beskæftiger os med alle sider af børns liv: Skole-, kultur- og fritidsliv, sociale og sundhedsmæssige forhold, børn med særlige behov, børns retsstilling m.v.

Børnerådet behandler ikke konkrete klagesager.

Bedre service eller big Brother?

Stærkt PSP-net griber flere psykisk syge

Det startede på Frederiksberg for fem år siden og blev så stor en succes, at det nu bliver indført over hele landet. Det såkaldte PSP-samarbejde giver Politi, socialforvaltning og Psykiatri mulighed for at arbejde sammen om at gribe tidligt og målrettet ind overfor psykisk syge.

Men selvom der er mest grund til begejstring, viser erfaringerne fra Frederiksberg, at den øgede udveksling af følsomme oplysninger, også giver ekstra god grund til at værne om borgernes retssikkerhed.

AF MAJ BJERRING SØRENSEN

Telefonen ringer. En nabo fortæller, at en mand er gået amok og er i færd med at kaste ting ud af vinduet. En patrulje fra Station Bellahøj bliver sendt ud for at tale manden til ro. Det lykkes, og de skriver hændelsen ned i døgnrapporten.

Før PSP-samarbejdet blev indført på Frederiksberg i 2005, ville der næppe nogensinde være blevet fulgt op på en hændelse som denne, og politiet ville måske aldrig have mødt manden igen – eller i værste fald have mødt ham i en så tilspidset situation, at de ville have været nødt til at anvende magt.

Men takket være det samarbejde mellem Politi, socialforvaltning og Psykiatri, der sidste år blev udbredt til hele landet, er der blevet langt færre situationer, der løber løbsk og ender med avisoverskrifter som "Psykisk syg mand dræbt af politiet" eller "Politiet dræbte liggende mand i kiosk".

- I dag når vi at fange mange af disse psykiske tilfælde, som kan være "tikkende bomber", før de når at udvikle sig til alvorlige problemer.

Vicepolitikommissær Flemming Nørrevang sidder selv med i den operativ-gruppe, der har eksisteret, siden samarbejdet blev indført på Frederiksberg. Og han er ikke i tvivl om, at PSP-samarbejdet har været en succes. Det kan han mærke i sit daglige arbejde. For selvom situationerne med de psykisk syge er de samme, er der blevet langt færre af de alvorlige af slagsen.

- Hvis en person for eksempel bliver ved med at dukke op i døgnrapporten med en opførsel, der må anses for at være unormal, tager jeg kontakt til mit netværk, eller vi tager det op

i operativ-gruppen, så den rette myndighed kan tage over og forebygge, at situationen udvikler sig.

Faldgruber for retssikkerheden

Og det er ikke kun på Station Bellahøj, man er begejstret for samarbejdet. Også i Frederiksberg kommune betegner man den koordinerede indsats som en succes. Og social- og psykiatrifaglig leder Lena Kongsrud er ikke i tvivl om, at det kommer borgerne til gavn.

- Selvom det kan være svært at dokumentere med tal, at nogle borgere har fået det bedre, så er der ingen tvivl om, at samarbejdet fungerer godt som forebyggelsestiltag. Vi har i langt højere grad mulighed for at koordinere den hjælp, borgerne har brug for. Og vi har fået et netværk, der gør, at vi ved, hvem vi skal kontakte, hvis vi er bekymret for en borger. Det betyder, at vi langt hurtigere kan komme ind med den relevante støtte og hjælp.

Men selvom det, som Lena Kongsrud pointerer, kan være svært at måle og veje en fornemmelse for succes, er der noget der tyder på, at det ikke er grebet ud af den blå luft, når både Politi og Psykiatri klapper i hænderne.

En ny rapport fra Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI), der evaluerer de første fem års PSP-samarbejde på Frederiksberg konkluderer, at den koordinerede indsats har

FAKTA OM PSP

Ved en ændring af retsplejeloven, blev PSP-samarbejdet fra 1. april 2009 gjort landsdækkende.

Politidirektørene skal etablere et samarbejde med de sociale myndigheder og social- og hospitalspsykiatrien.

Myndighederne kan udveksle oplysninger om rent private forhold, hvis det anses for nødvendigt af hensyn til det kriminalitetsforebyggende samarbejde eller af hensyn til PSP-samarbejdet i øvrigt.

De myndigheder der indgår i samarbejdet har ret – men ikke pligt – til at videregive oplysninger.

Oplysninger må aldrig videregives med henblik på efterforskning af straffesager. Reglerne findes i retsplejelovens §§ 114 og 115.

6 PSP bygger bro mellem myndighederne

betydet et langt bedre netværk til at gribe de psykisk syge på et tidligt tidspunkt. Men rapporten påpeger samtidig, at man bør være opmærksom på, hvad det betyder for borgernes retssikkerhed med den øgede udveksling af personfølsomme oplysninger.

Og netop dette aspekt af samarbejdet, har været genstand for megen debat i den styregruppe, Lena Kongsrud er med i.

- Vi har selvfølgelig talt meget om, at der bliver nødt til at være en etik omkring dette, så man ikke bare giver oplysninger til hvem som helst. Derfor er det også vigtigt, at det er de samme personer, der sidder i gruppen. Så vi har tillid til hinanden og hele tiden holder os for øje, at mange af disse oplysninger kun skal videregives, når der ikke er andre udveje. Og når en person står i en så vanskelig situation, at vi vurderer, det er nødvendigt.

Det spøger – en smule

I PSP-samarbejdet udveksler de tre myndigheder følsomme oplysninger om borgerne, uden at borgerne ved det eller har givet lov til det. Frem til 2009 skete det bl.a. på baggrund af en udtalelse fra ombudsmanden, der sagde, at udvekslingen kun måtte ske blandt ledere, og når man skønnede, det var afgørende for behandlingen af den pågældende borger.

Men i april 2009 blev PSP-samarbejdet i retsplejeloven ligestillet med SSP-samarbejdet (skole, socialforvaltning og politi). Loven giver udtrykkeligt hjemmel til at udveksle oplysninger uden borgernes samtykke af hensyn til kriminalitetsforebyggende arbejde og indsatsen over for socialt udsatte borgere. Udvekslingen kan ske mellem alle niveauer af medarbejdere i de tre myndigheder.

Og i Landsforeningen SIND kan man godt forstå, at netop dette giver anledning til overvejelser. Formand Knud Kristensen mener ikke, man skal se spøgelser, men kan alligevel skimte nogle enkelte.

- Nogen kan måske have den frygt, at disse oplysninger kan bruges imod dem, for eksempel i en straffesag. Og den frygt kan de jo godt have, selvom der rent faktisk er taget højde for det med regler, der forbyder at bruge oplysningerne i efterforskningsmæssigt øjemed.

Det er én af de faldgruber, Knud Kristensen ser. En anden kunne være, hvis en patient, for eksempel er uenig med psykiateren i sin diagnose, og derfor ikke ønsker, at den videregives til socialforvaltningen. Eller en fare kunne være, blot at skabe en generel modvilje mod myndighederne hos personer, der måske i forvejen ikke mener, at systemet vil dem det bedste.

Men ser man bort fra disse ting, mener Knud Kristensen, at der for en gangs skyld er mest grund til begejstring.

- Det har i mange år været et generelt kritikpunkt fra psykiatrirugerne og deres pårørende, at der har været for lidt sammenhæng mellem instanserne. Som patient blev man udsat for at skulle fortælle de samme ting igen og igen til forskellige myndighedspersoner. Mange pårørende føler også, at de er blevet brugt som brobyggere mellem forskellige dele af systemet. Og for dem er det en lettelse med den koordinerede indsats. PSP-samarbejdet er jo et eksempel på, at nu taler man faktisk sammen. Og endelig påtager myndighederne sig den opgave, den burde påtage sig, med at koordinere indsatsen for de psykisk syge.

Og selvom PSP-samarbejdet i sit udgangspunkt primært sigtede mod det kriminalitetsforebyggende, mener Knud Kristensen, at det har haft en afsmittende effekt over hele linjen.

- Det har fremmet kommunikationen generelt. Og efter min mening er det nødvendigt at have det hele billede. Hvis en psykiater fx skal lave kognitiv terapi, hjælper det ikke, hvis personen samtidig er hjemløs, ikke har nogen penge – og kun tænker på, hvor han skal sove i nat. Det er helt afgørende, at have det fulde billede, hvis man skal yde en ordentlig service.

Og på den måde kan det kun være en fordel at lære hinanden bedre at kende.

Gryden i kog

Tilbage på Station Bellahøj er man ikke blind for, at der stadig er, og også fremadrettet vil være, udfordringer i forbindelse med PSP-samarbejdet. Også her er man til stadighed opmærksom på at beskytte borgernes retssikkerhed.

- I starten var udvekslingen af oplysninger en barriere, for vi er vant til at holde kortene tæt ind til kroppen. Men efterhånden har vi fået oparbejdet så stor en tillid til hinanden, at vi ved præcis, hvilke oplysninger vi kan give videre, og til hvem. Vi må hele tiden holde os for øje, at det vigtigste er, at få borgerne hjulpet.

Og selvom man er kommet et godt stykke af vejen, er der stadig rum for at forbedre indsatsen på Frederiksberg. Men det er utopi at tro, at man kan afsikre alle "tikkende bomber", inden de eksploderer.

- Det er umuligt at fange dem alle, men udfordringen er hele tiden at forsøge at gøre det bedre.

For Flemming Nørrevang er det fantastisk, at man nu, med Frederiksberg som forbillede, får udbredt PSP-samarbejdet til resten af landet. Men han er også godt klar over, at der er behov for at holde gryden i kog, hvis samarbejdet skal vedblive at udvikle sig og boble med samme entusiasme som hidtil.

- Vi går meget op i uddannelsen i håndtering af psykisk syge – og i at få udbredt kendskabet til PSP-samarbejdet, også indenfor Politiet, så så mange som muligt ved, hvad det er, og hvad man kan bruge det til.

(Skriftlige kilder: Vitus, K., Aslaug Kjær, A.: Kortlægning af PSP-Frederiksberg. Koncept, praksis, erfaring. Arbejdsrapport 14:2009)

Eksemplet i artiklens start er ikke baseret på en konkret, virkelig hændelse – men et fiktivt eksempel baseret på interview med Politiet./

Når tålmodighed er en dyd

Da det private **Vejlefjord Børneneurocenter** gik konkurs og måtte lukke sin afdeling for børnepsykiatri i starten af februar, efterlod det 200 børn og deres familier uden behandling og uden andet sikkerhedsnet end det offentlige. Familierne blev bedt om at udvise tålmodighed – og om at stille sig bag i den offentlige kø, de forlod for at få en hurtigere behandling i det private

AF MAJ BJERRING SØRENSEN

Da forældrene til de psykisk syge børn midt i februar fik en konvolut ind ad brevsprækken fra Psykiatri og Social i Region Midtjylland, var det et brev, hvori de blev bedt om at udvise tålmodighed. Deres børns journaler var endnu ikke blevet frigivet fra kuratoren på det konkursramte private Vejlefjord Børneneurocenter, der måtte dreje nøglen om i begyndelsen af februar.

Det er de nu. Og det har de været siden den 17. februar. Men forældrene til de 74 børn og unge i Region Midtjylland og mange af de andre 126 børn fra resten af landet, må væbne sig med tålmodighed lidt endnu. For selvom journalerne er kommet tilbage til regionerne, kan det godt tage tid at finde et nyt behandlings- eller udredningsforløb, i stedet for det, der blev pludseligt afbrudt på Vejlefjord.

I Midtjylland er det især de ca. 60 børn og unge, der var i gang med deres udredningsforløb og endnu ikke var påbegyndt den egentlige behandling, der får brug for at være tålmodige.

De måtte nemlig stille sig pænt bag i køen til Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center (BUC). Og der står de endnu. I den kø, som de netop havde forladt til fordel for det private Vejlefjord.

Og for ledende centeroverlæge på BUC, Jens Buchhave, er det en yderst beklagelig situation.

- Mange af familierne havde jo netop sagt ja til det private tilbud, fordi de ikke kunne få en tid i BUC indenfor 2 måneder. Men vi har ikke

kunnet gøre det anderledes. For den lille gruppe af børn, der allerede var startet i behandling, syntes vi, det var nødvendigt at fortsætte denne behandling. Men for den langt større gruppe, der var skrevet op til eller allerede i gang med undersøgelser, er det jo en proces, der er blevet sat i stå.

Jens Buchhave har fuld forståelse for, at det må være frustrerende for de familier, der nu pænt må stille sig bag i den offentlige kø. Nogle af dem havde en tid på Vejlefjord dagen efter konkursen. Med udsigt til endelig at få visshed for, om deres barns vanskeligheder nu skyldtes ADHD, autisme, Aspergers eller noget helt fjerde.

“ Det må være virkelig ubehageligt for de familier

- Det må være virkelig ubehageligt for de familier, og de syntes selvfølgelig alle, at de skulle have en tid til dagen efter. Men vi har i forvejen børn, der venter i halve år, så vi har ingen ledige tider til 60 patienter, der pludselig kommer fra Vejlefjord og alle har et stort ønske om at komme i gang.

Børnene som Sorteper

Da der i august 2008 trådte nye regler i kraft på det børne- og ungdomspsykiatriske område, var det netop for at nedbringe de offentlige ventelister. Nu kunne børn og unge under

19 år, der var henvist til udredning på et af regionernes sygehuse, vælge at blive undersøgt på et privatsygehus eller en privatklinik, hvis de skulle vente mere end to måneder på at deres undersøgelse startede i det offentlige. Pr. 1. januar 2009 fik børn også ret til at vælge behandling i det private, hvis de var mere end to måneders ventetid i offentligt regi.

Og for Danske Regioners formand, Bent Hansen (S), er det beklageligt, at de nye regler om det frie udvidede sygehusvalg på børnepsykiatriområdet tilsyneladende ikke har virket efter hensigten og bragt ventelisterne ned. Men det kommer ikke bag på ham.

- Man får jo ikke flere specialister ud af at blande det offentlige og det private. Det er jo, om jeg så må sige, den samme gryde, man rører rundt i.

Han mener, at den nylige konkurs på Vejlefjord med al tydelighed viser, hvor problematisk det kan være at overføre reglerne for det somatiske område til psykiatrien. Og hvor svært det er, at blande de private markeds kræfter med meget sårbare mennesker.

- En ting er, hvis et byggeri ikke kører godt, og man så lukker det ned. Noget andet er, når vi taler om i forvejen skrøbelige mennesker, der har brug for hjælp.

Bent Hansen sender dog ansvaret direkte videre til Christiansborg. Han advarede i sin tid mod at lave marked indenfor det psykiatriske område, netop for at undgå, at svage mennesker blev Sorteper.

6 Børnene er nu blevet Sorteper

At børnene nu er blevet det i den aktuelle situation, beklager han. Og opfordrer folketingspolitikere til at sætte sig ned og overveje, hvordan man kan sikre sig mod at det sker i fremtiden.

- Man må jo overveje, hvilke garantier der skal følge med, hvis noget sådant sker, så patienterne kan have en eller anden sikkerhed for, at når man starter på et forløb, så bliver det også gennemført.

Mangel på offentlige hænder

Tilbage i Region Midtjylland er Psykiatri- og Socialledelsen i gang med at se på, om der er økonomi til, at gøre noget særligt for Børnene fra Vejlefjord. Man overvejer, om nogle af medarbejderne på frivillig basis kan arbejde ekstra i deres fritid for at komme den store pukkel til livs.

Men ellers kan man ikke tilbyde andet, end det man allerede har gjort. Et nummer i køen til BUC, eller at tage i mod privat behandling et nyt sted.

Ifølge Jens Buchhave har langt de fleste valgt BUC. Måske med konkursen i baghovedet, men nok også fordi der kun er ét andet behandlingssted i Jylland, og man ellers må tage turen til Hovedstaden. Derfor vurderer han, at der også kommer noget geografi indover. Han håber dog også, at det spiller ind, at de pågæl-

dende ved, at de får en ordentlig behandling på centret i Risskov. Til trods for, at det i mange år har været lægernes virkelighed, at de ikke har tilstrækkelige ressourcer og nok hænder. Og at det forholdsvis nye samarbejdet med det private har ikke været uden problemer.

- Det er jo nyt for os med den private sektor. Og måden at arbejde på, er forskellig fra den, vi er vant til – både i forhold til, hvordan man gennemfører undersøgelser, men også i forbindelse med afrapportering.

Jens Buchhave så derfor gerne, at Regionerne i stedet for at være med til at finansiere de private behandlingssteder, puttede pengene i flere hænder til det offentlige. Også for at undgå, at de offentligt ansatte speciallæger, søger mod det private, der normalt tager sig af de lettere, ambulante sager, mens de tungere patienter bliver i det offentlige.

Men for Bent Hansen er det ikke et spørgsmål om enten eller. Der er en lov om frit sygehusvalg, som skal overholdes, og han ser ingen tegn på, at der er stemning for at ændre det på Christiansborg. Men han vil gerne arbejde for, at der kommer en realistisk balance mellem det offentlige og det private.

- Udfordringen er jo at samarbejde om at løfte den kæmpe opgave, der ligger foran os inden for det børnepsykiatriske område.

Og i mens der arbejdes på det, må de 60 børn fra Region Midtjylland pænt blive i køen og vente tålmodigt./

VENTETAL

1. oktober 2009 ventede i alt 2.631 på behandling eller undersøgelse i børne- og ungdomspsykiatrien.

Af disse havde 1.226 ventet i mere end to måneder – og havde dermed mulighed for at vælge undersøgelse eller behandling hos et privat hospital efter reglerne om udvidet frit sygehusvalg.

I 3. kvartal 2009 blev i alt 209 børn og unge henvist til private via det udvidede frie sygehusvalg. Af disse kom 78 fra Region Hovedstaden, 29 fra Region Sjælland, 1 fra Region Syddanmark, 34 fra Region Midtjylland og 67 fra Region Nordjylland.

Der er med andre ord kun en lille del af de, der har muligheden for at benytte det udvidede frie sygehusvalg, der rent faktisk gør brug af muligheden./
Kilde: Danske Regioner

Vejlefjord Børneneurocenter gik konkurs d.1. Februar. Ifølge direktøren, Peer Kristensen, skal grunden til selskabets konkurs findes i de takster, som Brancheforeningen for Privathospitaler og Klinikker (BPK) har forhandlet med Danske Regioner. Han har ikke ønsket at udtale sig yderligere i sagen.

Vejlefjord BørneneurocenterAps har sideløbende med psykiatrien også tilbudt børne-neuropsykologiske ydelser. Disse aktiviteter overføres til et nyt selskab Vejlefjord rehabiliteringscenter A/S, så konkursen får ingen konsekvenser for denne aktivitet

Fortællingen om Michael

AF HANNE, Hørsholm

Min ældste søn Michael blev psykisk syg i begyndelsen af 1987, da han var 29 år gammel.

Mit kendskab til psykiske sygdomme var på det tidspunkt lig nul. Spurgte man lægerne, hvad han fejlede, fik man dengang det svar, at man ikke udtalte sig om en patient til forældrene, når patienten var over 18 år. Først ca. 5 år senere fik jeg lov til at tale med en læge, mens Michael selv var til stede, og fandt derved ud af at han led af skizofreni. Efter en meget lang indlæggelse, fik han lov til at komme hjem til os i weekenden. Og til slut flyttede han hjem hos os, fordi hans kæreste, hos hvem han plejede at bo, slog op med ham da han blev syg.

6 år senere lykkedes det ham at få et lille rækkehus, 10 km. fra den by, jeg bor i. Men desværre gik det for ham, som for så mange andre med den sygdom. Når medicinen først virkede, holdt han op med at tage den; den var jo ikke nødvendig mere. Og efter et stykke tid fik han det langsomt værre, blev til slut indlagt. Efter et spand af år fik han tilbudt en plads på et bosted med 10-12 beboere, som på skift købte ind og lavede mad.

Bostedet lå over dobbelt så langt fra min bolig som rækkehuset gjorde; men jeg blev alligevel uendelig glad for dette arrangement, fordi der på stedet var personale, som hjalp med at huske medicinen hver dag, gav sig tid til at tale med dem som boede der, og tilkaldte lægen når det var tiltrængt. Nu kunne han være sig selv – eller hygge sig med andre i fællesstuerne.

Michael og jeg havde et tæt forhold, og han var glad for sine andre 3 søskende og deres familier.

Til trods sin medicin havde Michael af og til dage, hvor stemmerne trængte sig på, og medicinen skulle reguleres. Det hjalp lidt at være udendørs, og derfor gik

han lange, lange ture, når han var skidt tilpas.

Men i andre perioder var Michael helt sit gamle jeg, humoristisk, hyggelig og glad, som inden han blev syg. Han vidste, at han altid var velkommen hos mig og sin søster og bror. Min yngste datter boede i udlandet, og ringede flere gange om ugen til ham, hvilket han var meget glad for.

Jeg fandt til sidst ud af, at det gik bedst, når vi ikke var for mange sammen ad gangen. På mærkedage kunne han godt trække sig ind i sig selv. Så "mimrede" han svar til stemmerne i sit hoved, og blev rastløs. Havde vi en aftale, ringede han og aflyste den, hvis han havde en dårlig dag. Men når jeg ringede for at sludre, svarede han mig altid på mit spørgsmål om, hvordan han havde det, at det gik super.

Torsdag d. 22. februar 2007 er en dag jeg aldrig glemmer. Om eftermiddagen bankede to betjente på, og spurgte, om Michael var her. Jeg fik et chok da jeg hørte, at han havde været forsvundet siden aftenen før. Om morgenen var politiet blevet tilkaldt, for at lede efter ham med hunde. De måtte desværre opgive, da hundene grundet den kraftige snestorm ikke kunne få færten af ham. Måske var han taget på besøg hos nogen? Jeg ringede til familien og til alle hans gamle venner uden resultat.

Dernæst ringede jeg til lederen af bostedet for at få yderligere oplysninger. Det viste sig, at Michael havde været dårlig og ligget i sengen et par dage. Onsdag morgen havde lederen fået ham til at drikke lidt varmt, og han havde bedt om besøg af sin læge. Bag efter fortalte hun ham, at lægen ville komme næste morgen. Ved halvnitiden om aftenen havde en fra personalet kigget ind til ham; men fundet sengen tom, og glas-døren ud til haven stod åben. Ved-

kommende troede, at han var gået ud for at ryge. Der blev ikke set til ham igen før næste morgen, hvor lægen kom, og der blev slået alarm til politiet.

Jeg blev selvfølgelig ulykkelig over, ikke at have fået besked om at han havde været så dårlig.

Især da hun fortalte, at han havde brugt sine månedspenge, og ikke havde haft cigaretter i flere dage. Nogle år før var han blevet indlagt med et maveonde, og jeg havde ikke kunnet nå ham på mobilen. Da jeg så ringede til kontoret, og de fortalte han var på hospitalet, bad jeg dem endelig give mig besked, så jeg kunne besøge ham, hvis noget sådant skulle hænde en anden gang.

D. 13. februar havde Michael været her til frokost. Vi havde talt om, at han skulle komme til min fødselsdag sidst på måneden sammen med resten af familien, og snakket om hans 50 års fødselsdag om sommeren, hvor jeg lovede at lave fest for ham her. Det blev han meget glad over. Jeg kørte ham som vanligt til toget, og da toget kom, gav vi hinanden en stor knus.

Jeg ringede til ham nogle dage senere, og da var alt O.K. Men desværre var hans mobil blevet lukket grundet restance. Der var en automattelefon på gangen. Den blev ikke altid taget, og blev den, var det gerne en beboer som tog den. De bankede så på hans dør, men gav hurtigt op.

D. 21 var temperaturen minus 2 grader; men sneen faldt og det stormede. Normalt kører jeg helst ikke ud i sådan et vejr, men jeg havde meldt mig til et pårørende-kursus for psykisk syge, som foregik hver onsdag aften over ti gange på hospitalet.

Det var umådelig interessant og lærerigt, og derfor havde jeg vovet mig ud alligevel. Så jeg husker, hvor bidende koldt og usigtbart det var.

Jeg tror, alle mødre kan forstå, hvordan jeg havde det. Jeg klamrede mig til håbet om, at han var i god behold et sted. Men som dagene gik uden nyt, tog angsten overhånd. Vi gik til politiet, som efterlyste ham i avisen, og nogle dage senere i TV-avisen. Vi bad politiet gå ud igen med hunde. To gange aftalte vi en dag, men det blev aflyst. Vi tog selv ud i den nærliggende skov og ledte og kaldte. Der så vi meget store drivere mange steder. Min forstand sagde, at det ville være umuligt, at finde ham i live; men mit hjerte ville ikke acceptere det.

Jeg ønsker ikke noget menneske skal gennemgå den tid, som jeg gennemgik fra d. 22. februar til d. 12. marts om aftenen, hvor politiet igen bankede på døren. Michael var blevet fundet af en hundelufter ved 16-tiden, i en skov ca. 4 km. fra sit bosted. På den ene side var det godt endelig at få visshed efter 18 dages håb og angst, som river og flår i ens indre. På den anden side er det næsten ufatteligt, at ens søn ikke er mere.

Næste dag kom min søn og svigerdatter samt min datter, og vi kørte sammen op til den skov, hvor han blev fundet. Der mødtes vi med to kvindelige betjente, som førte os hen til findestedet.

På daværende tidspunkt var sneen smeltet, og det viste sig at være inde i skovtykningen i en lysning. Vi lagde vores blomster og spekulerede på, om han havde kunnet se op til stjernerne gennem sneen.

Vi tror, at han var faret vild, og måske havnet i en stor snedrive i mørket.

Sorgen over Michael har knyttet os andre endnu tættere. Først nu, efter 2 år, kan jeg skrive dette ned. Michael bor i mit hjerte, og sorgen vil altid tynde i mit indre. /

Unge psykisk syge svækkes af førtidspension

Kommunerne svigter ved at placere unge mellem 22 og 28 år på førtidspension

AF NILS HOLMQUIST ANDERSEN

Hen ved halvdelen af de psykisk syge, vil gerne arbejde.

Bliver vi sat i bås med hjemløse, narkomaner, flygtninge, kronisk syge og andre minoritetsgrupper skader det både selvværd og mod på at søge et job.

Dansk socialpolitik handler alt for meget om, at det er synd for os. De resurser vi har, bliver modtaget af professionelle, der behandler os med bomuldshandsker.

Vil gerne arbejde

Vi vil gerne implementeres i samfundet. Vi vil gerne have et job. Vi vil ikke stemples som pensionist, allerede som ung. Psykisk sygdom er hver mands eje. Nogen er stressede, nogen er søvnløse, andre er angste og deprimerede. Det er for nemt at få pension pga. et psykosocialt handicap. På nogle arbejdspladser er det stadig et tabu at have en psykisk lidelse. Det må arbejdspladser og kolleger acceptere, at nogle mennesker i nogle perioder har det lidt skidt.

Mulighed for midlertidig førtidspension

Et psykosocialt handicap er meget kompliceret – det er ikke altid at kommunen har en psykiatrisk konsulent repræsenteret i forvaltningen med pensionsager. Men den nuværende lov om invalidepension, der er det samme som førtidspension, giver mulighed for at evaluere en tilkendt pension efter to år. Det er dog ikke alle kommuner, der er lige gode til at følge lovgivningen.

Det ses ofte at pensionisten bliver glemt i de mange sagsmapper hos socialforvaltningen. Skærpede krav til kommunerne om, at følge de nye pensionisters sager, ville allerede nu give mulighed for en midlertidig førtidspension. Alternativt kan man følge SF's forslag om en såkaldt rehabiliteringsydelse. Begge dele ville bevare håbet om en fremtid på arbejdsmarkedet for de unge psykisk syge mellem 22 – 28 år./

Kampagne mod psykofarmaka

AF EGON GAD JOHANSEN

Jeg ved, at LAP forsøger at lave en kampagne imod psykofarmaka, fordi de mener, at den er årsag til dødsfald blandt sindslidende.

Jeg mener, at selvmord er en hyppig årsag til dødsfald blandt sindslidende.

En anden grund er, at den psykofarmaka, som vi får, kan forårsage fedme, der kan give sukkersyge, som man kan dø af.

Jeg har lige meddelt LAP, hvis blad jeg får, at jeg ikke kan støtte den kampagne.

Det kan være, at I er ligeglade med, om jeg gør det. Men så ved I da i det mindste, hvor jeg står.

Ryger man meget kan det jo også give kræft, man kan dø af.

Jeg gjorde det, at jeg holdt op med at ryge, og begyndte at slanke mig samtidigt.

Jeg tog nikotinpiller, som jeg skulle sutte på til de var opløste. Jeg tog så en pille hver gang, jeg fik trang til at ryge, samtidigt spiste jeg meget kød og mange frugter. Der er det at sige til det, at frugter smager godt, og når man får trang til noget lækkert, en pære, et æble, en blomme osv. Det er særdeles effektivt ved en slankekur.

Og man kan spise alt det, man vil af det, uden at tage på af det. Og når man så samtidigt tager Nikorette, når man får trang til at ryge, så er det let nok, men, uden hjælp af Nikorette, er det svært både at slanke sig og holde op med at ryge.

Det dur heller ikke, at vi skipper medicinen, som er nødvendigt for at psykisk syge kan leve.

Som en sygeplejerske sagde til mig: "Det er helt urealistisk at tro, at vi kan behandle alle psykisk syge i Danmark ud af deres sygdom ved hjælp af psykoterapi."

Min psykoterapeutiske behandling, som jeg fik på hospitalet sammen med psykofarmaka for min skizofreni, var i den grad en støtte for mig, da jeg både skulle holde op med at ryge og slanke mig.

Folk, der kendte mig fra dengang, ved hvorledes jeg gik ind for mere psykoterapi, og til sidst sagde vores afdelingsleder til mig: "protest taget til følge, fordi vi tror, at du mener det alvorligt."/

Vær god mod andre

AF LARS STRANGE

Det er nødvendigt, at vi i alle organisationer med tilknytning til sårbarhed gør op med os selv og stiller spørgsmålet: Gør vi det godt nok, eller lader vi stå til?

Vi kan være tilfredse, synes jeg. Vi skal bare have vished for hinandens stærke og svage sider. Det skal gøres, fordi vi lever i en verden med mange krige, nød og sult. Det er jo os mennesker, der bestemmer hvilken vej, vi skal gå.

Jeg mener, vi skal være åben overfor den gode tilgang til verden omkring os. Og ikke bare kigge ind mod os selv, men ud mod denne store verdens muligheder. Det er bedst, vi ser fremad. Og ikke bare lader os bevæge i vores

egen "andegård". Det duer ikke; nej vi skal se fremad med de visionære briller.

Uddannelse, arbejde, bolig og udvikling af vores intellekt er afgørende for vores eksistens. Vi må se på vores eksistens på denne jord og ikke bekriige hinanden. Samarbejde er vejen frem.

Et er sikkert og vist, vi bliver ældre. Så vores efterkommere skal jo have en mulighed for at leve i en verden med ro. Vi lever i en verden med mange problemer, vi i verden må samarbejde om. Vi skal ikke bekriige hinanden. Vi kan bare se krigen i Afghanistan, hvor mange mennesker må lade deres liv. Bare fordi nogle mennesker ikke kan

finde ud af at opføre sig ordentligt. Det er sørgeligt, at vi mennesker ikke har respekt for hinanden. Jeg mener, at vi bør demonstrere mod den utidighed. Vi skal kæmpe for vores berettigelse.

Demonstrationer kan gøres gennem mange kanaler, en af dem er at skrive artikler, som jeg gør. Jeg ved godt mennesker kan lide at demonstrere på gader og stræder. Det er en god ting, at demonstrere. Men hjælper det. Er det ikke bare at slå en "skid", den varmer et øjeblik og så er det ovre?

Nej, jeg mener, at vi mennesker med sårbarheder skal gøre brug af forhenværende statsminister Poul

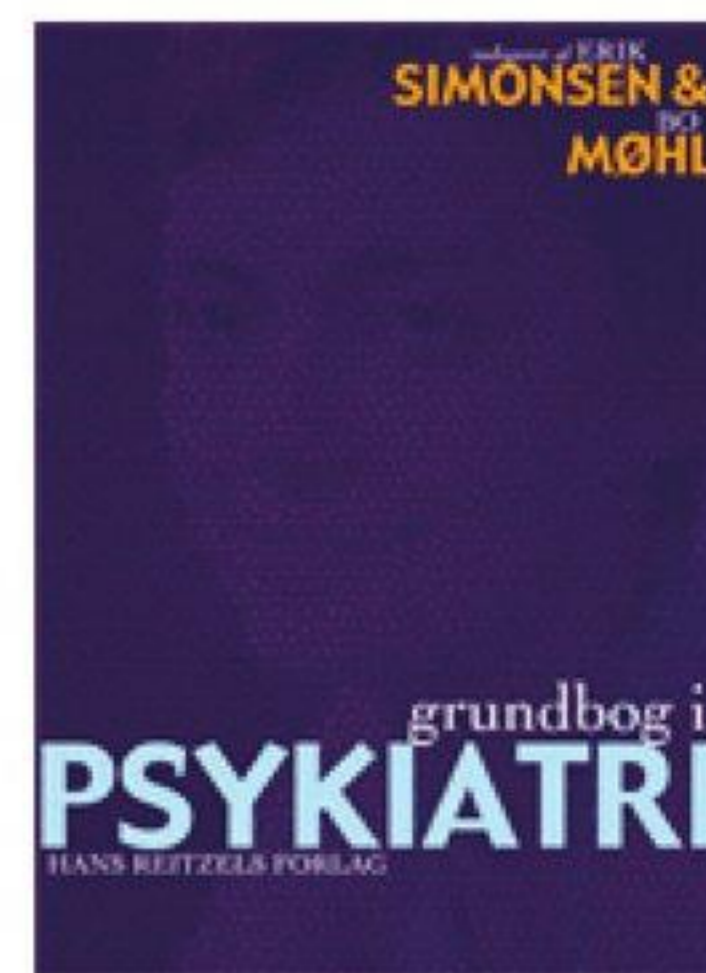
Nyrup Rasmussen. Han er engageret i politik både nationalt som internationalt. Det er den vej, vi skal gå. For at få samarbejdet til at fungere i vores verden.

Vi skal bare finde vejen, hvor vi kan komme frem til en reel magt. Der ikke gør os tilbagelænet og tro Nyrup redder os. Nej, vi skal frem med vores ideer til at sikre vores eksistens. Vi må huske på, at vi skal leve sammen og ikke at bekriige hinanden. Vi kan gøre det ved at uddanne os og prøve at forstå hinanden – foreninger imellem – og undgå at misforstå hinanden.

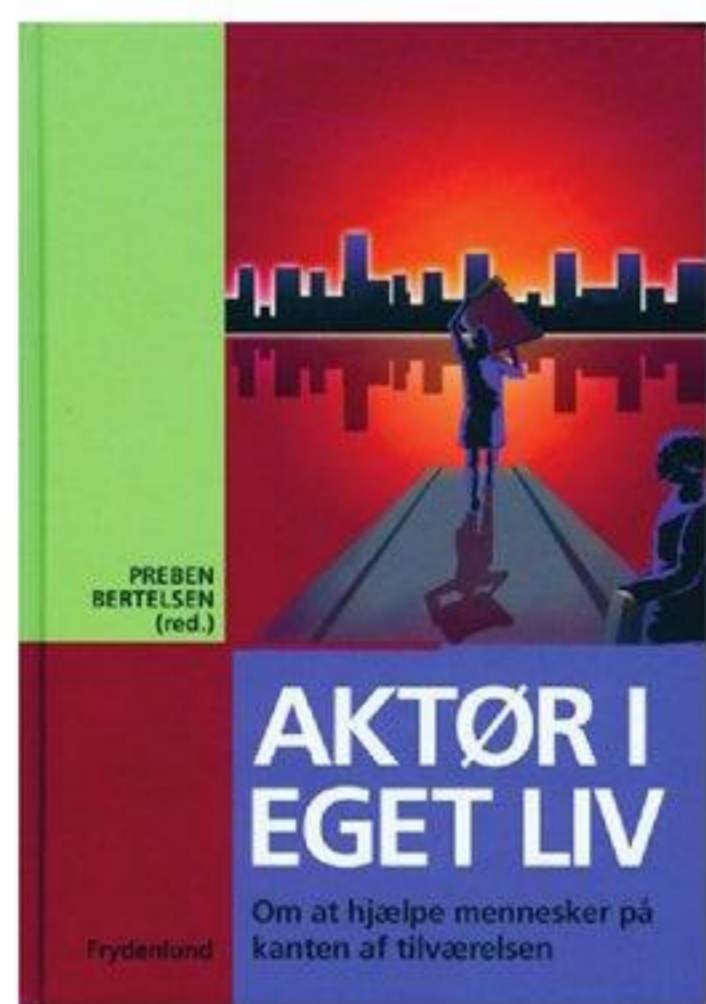
Vi skal være gode mod andre./

En moderne fremstilling af alle lidelser omtalt i WHO's diagnoseliste ICD-10. Fremstillingen af de enkelte sygdomme og deres behandling følger de nyeste retningslinjer, og der lægges vægt på, at alle kliniske beslutningsprocesser og behandlinger er evidensbaserede.

Erik Simonsen og Bo Møhl (red.)
 Grundbog i psykiatri
 960 sider, kr. 598
 ISBN 978-87-412-5025-0
 Hans Reitzels Forlag, 2010

Psykisk sygdom ses i et sårbarheds-personligheds-stress-perspektiv: det enkelte menneske har fra fødslen en vis grad af sårbarhed over for psykisk lidelse, og udviklingen af psykisk sygdom opstår i et samspil mellem fremmende og hæmmende livsbegivenheder og miljøpåvirkninger./

Preben Bertelsen
 Aktør i eget liv – Om at hjælpe mennesker på kanten af tilværelsen
 224 sider, kr. 269
 ISBN 978-87-7887-838-0
 Frydenlund 2010

Bogen tager udgangspunkt i, at vi alle ønsker og har mulighed for at spille en aktiv rolle i tilværelsen.

Bogen fortæller om, hvordan menneskeliggørelse kan gøre det af med følelsen af at være utilstrækkelig og forkert. Den beskriver hvordan flere faggrupper som psykologer, ergoterapeuter,

socialrådgivere og pædagoger i praksis arbejder ud fra positionsmodellens grundforståelse af den menneskelige tilværelse.

Casematerialet er hentet dels fra brohovedet, der er et socialpsykiatrisk dagtilbud, dels fra Tårnvejsskollegiet, som er en socialpsykiatrisk boenhed for voksne udviklingshæmmede./

Lonia Kersti Andersen
 Praktik i det psykiatriske speciale – håndbog for sygeplejestuderende og sosu'er
 158 sider, kr. 198
 ISBN 978-87-412-5374-9
 Hans Reitzels Forlag, 2010

Hensigten med bogen er at koble teori og praksis på en ny og mere praktisk anvendelig måde, så det virker åbenbart og naturligt, hvordan en indsats kan ydes.

Praktikperioden for studerende og elever i det psykiatriske speciale er en central del af deres uddannelse. Her skal teorien omsættes til praksis, og

en bæredygtig relation til et menneske, der har en sindslidelse, skal etableres.

Mange har vanskeligt ved at finde sig til rette, når de begynder på deres praktikperiode.

Det er håbet, at bogen kan virke befordrende på dialog og diskussion i personalegrupperne i psykiatrien./

Inge Møllehave
 Livtag med livet – En håndsrækning til kronisk syge og deres pårørende
 167 sider, kr. 229
 ISBN 978-87-788-7812-0
 Bogforlaget Frydenlund

Inge Møllehave, der selv lider af kronisk sygdom, giver stemme til de kronisk syge, og hun fortæller med sympati og indlevelse, hvordan de syge og deres pårørende oplever livet med sygdommen.

Bogen beskriver de konsekvenser, en kronisk sygdom har for både den sygdomsramte og familien. Den fortæller desuden, hvad man som kronisk

syg selv kan gøre, og hvor man kan hente hjælp. Og ikke mindst hvad de pårørende kan gøre for at hjælpe og forstå.

Kroniske sygdomme kan være usynlige som fx psykiske sygdomme. Det gør det svært for omverdenen at forstå, at selvom sygdommen ikke kan ses, kan det stadig gøre ondt./

Susanne Lunn (red)
 Fra kromosomer til metaforer
 Klinisk psykologi i spændingsfeltet mellem humaniora og naturvidenskab
 256 sider, kr. 248
 ISBN 978-87-7706-527-9
 Dansk Psykologisk Forlag

I anledningen af Alice Theilgaards 80 års fødselsdag afholdtes et symposium på Københavns Universitet med bidrag fra både psykologien, psykiatrien og humaniora.

Resultatet af symposiet blev dette festskrift. Emnerne for bogens forskellige kapitler er inspireret af Alice Theilgaard og hendes faglige udvik-

ling. Bogen indeholder kapitler om køns- og hjerneforskning, om selvskade og cutting, om kreativ tænkning med særlig vægt på metaforer. Herudover er der kapitler om den kliniske psykologis udvikling, om undersøgelsesmetoder og den psykologiske samtale og forholdet mellem psykoterapi og teater./

Marin Hansen, Jeanet Kragerup, Søren Bech

Psykiatri – 2. udgave

AF JESPER STEEN ANDERSEN

Det er ikke uden en vis stolthed, at jeg anmelder denne bog: den er på 556 sider og skal læses i små bidder, hvis indholdet skal fæste sig i sindet. Det er en lærebog i psykiatri for social- og sundhedsassistenter og man må sige, at de får en vældig grundig indføring i psykiatrien i denne bog.

Den er skrevet for folk uden forudsætninger, dvs. at alle svære ord og begreber bliver forklaret omhyggeligt og dog er sværhedsgraden ganske høj. Lad mig komme med et konkret eksempel, der står på side 83. Jeg citerer: "Lav en plan, der kan bruges i psykiatripraktikken. Den skal vise, hvordan du kan bruge adaptationsprocessen, der indeholder assimilation og akkommodation."

Man skulle tro, at der var tale om et postdoktoralt kursus og ikke om en lærebog for sosu-assistenter. Man kan stille spørgsmålstejn ved, om det virkelig er nødvendigt at bruge så mange fremmedord, når målgruppen er ikke-akademikere.

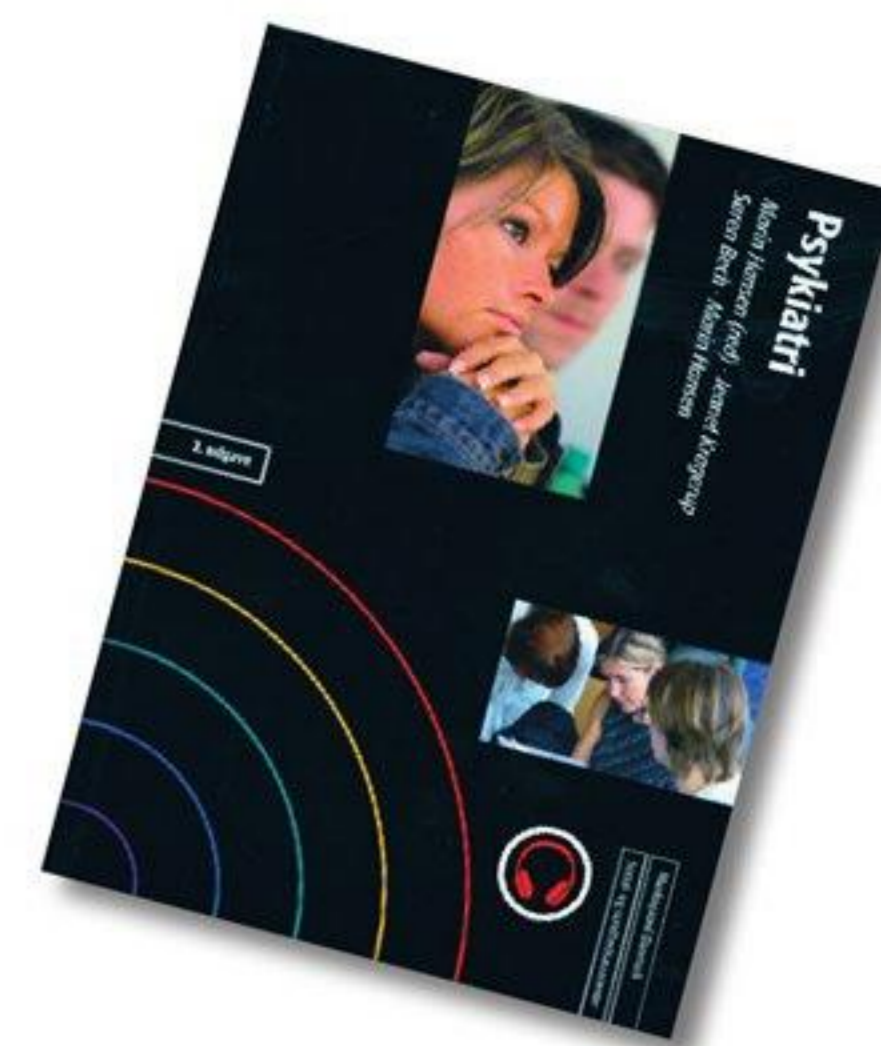
Denne anke bliver delvist afhjulpet af, at de fleste svære ord bliver forklaret, første gang de bruges. Bogen kommer med mange konkrete eksem-

pler fra det virkelige liv, og det er med til at give bogen kød og blod, og der er i slutningen af hvert kapitel en faktaboks, der opsummerer kapitlets indhold. Det er en vældig god hjælp under indlæringen.

Social- og sundhedsassistentens rolle i forhold til den psykisk syge bliver forklaret indgående: Hvordan man skal observere den psykisk syge og hvordan, man skal støtte den psykisk syge ved angst, psykose, depression, mani, demens, misbrug og ved anvendelse af tvang. Alt bliver forklaret indgående og meget pædagogisk.

Bogen kommer vældig godt rundt i det psykiatriske landskab. Den er velskrevet og ikke overvældende svær, men den kræver koncentreret læsning. Efter de fleste af kapitlerne er der henvisninger til nogle få relevante bøger, hvor man kan lære mere. Også til sidst i bogen er der nogle sider med "Vidensøgning", hvor der er en glimrende litteraturliste.

Alt i alt vil jeg sige, at bogen fortjener udbredelse også langt ud over social- og sundhedsassistenteres rækker./

Marin Hansen, Jeanet Kragerup, Søren Bech:

Psykiatri

2. udgave 2. oplag 2009

Hæftet, 556 sider, kr. 458

ISBN 978-87-628-0791-4

En del af serien Social- og sundhedsassistenter, redigeret af Marin Hansen

Tegninger af Rasmus Aagaard

Omslagsgrafiker: Mette & Eric Mourier

Bogblokillustrator: Rasmus Aagaard

Munksgaard Danmark, 2009

Line Risbjerg

Når festen er forbi – Livet efter ecstasy

Hæftet, 187 sider, kr. 249,00.

ISBN: 978-87-7063-056-6

Redigeret af Marianne Holmen –
efterskrift ved Misbrugseksperter Henrik Rindom

Documentas, 2009.

Når festen er forbi – Livet efter ecstasy

AF JESPER STEEN ANDERSEN

Line Risbjerg har skrevet en bog om ecstasy. Problemet er vidt udbredt blandt unge og Line Risbjerg fortæller åbenhjertigt om sit liv - og hvordan hun kom ind i miljøet.

Det begyndte med, at hun som helt ung ville ud at rejse og tage småjobs rundt omkring i verden for at finansiere turen. I London kom hun ind i et ungdomsmiljø, hvor man gik til technofester og tog ecstasy. Selv om Line Risbjerg havde en god baggrund og opvækst bag sig i Danmark, blev hun forelsket i en ung australier, ført ind i miljøet og begyndte at tage de små tabletter.

Ungdomsgruppen rejste siden til Sydafrika, hvor Line tog med, og her blev det til flere fester og mere misbrug. Og technofesterne og ecstasy havde en pris i form af depression alle hverdage. Depressionen mellem weekenderne blev mere og mere udtalt og dybere og dybere.

Line endte i Australien og boede hos kærestens familie, men det er nok begrænset, hvor meget man kan bygge på et forhold, der baserer sig

på ecstasy. Der blev planlagt bryllup, men det blev aflyst.

Line tog hjem til sin familie for at studere til journalist. Det var hendes drøm at blive journalist. Men Line opdagede, at hendes hukommelse ikke var den samme mere. Når hun sad og læste, kunne hun ikke huske, hvad hun havde læst. Når hun forsøgte sig med småjobs som piccoline, så kunne hun ikke huske de beskeder, hun skulle formidle, og derfor droppede hun ud af det ene vikarjob efter det andet.

Line gik på medieskole og fik job på et technoblad og blev radiovært. Hun rejste meget rundt for at dække technokoncerter m.m.. Hun havde ingen ro på sig og fik lov til at få en USA-rejse godkendt som praktik, idet hun skulle berette derfra og lave interviews. Fra tid til anden fik Line panikangst og flippede helt ud uden at kunne huske det bagefter. Hun fik en abort som 26 årig, idet hun mente, at den megen medicin ville ødelægge barnet./

Kim Fupz Aakeson

Jonna er 54

AF JESPER STEEN ANDERSEN

Kim Fupz Aakeson:

Jonna er 54

Hæftet, 556 sider, kr. 458

ISBN 978-87-02-07677-6

Hæftet, 239 sider, kr. 249

Omslagsgrafiker: Poul Lange

Gyldendal, 2009

Kim Fupz Aakesons bog "Jonna er 54" er noget af et Danmarksbillede, men et illusionsløst sådant. Hovedpersonen Jonna følger vi hele bogen igennem. Der er talrige tilbageblik til Jonnas barndom og hendes forhold til forældrene skildres.

Hun har haft flere forskellige tilfældige seksuelle forhold og et af dem med en canadier Steve fører til et barn, der hedder Peter. Også ham følger vi i bogen. Han har en kæreste Katrine, som Jonna ender med at betale for at have sex med Peter. Dette forhold ophører dog, da Jonna ikke vil lade sig presse til at sætte prisen i vejret. Det viser sig, at Katrine havde en kæreste ved siden af.

Stærkest i bogen står nok moderens død, hvor vi er med til samtale hos præsten, hvor vi får et meget realistisk billede af, hvordan en begravelsessamtale finder sted i nutidens Danmark. Det er en livsnær bog på mange måder. Skildringerne er skrevet på hverdagsdansk. Realismen er for mig at se lidt krads, men Kim Fupz Aakeson har utvivlsomt ret i, at der bliver talt som han gengiver, mand og mand imellem, men jeg synes nu ikke det ser pænt ud, når det bliver gengivet på tryk.

I det indledende kapitel optræder en synsk flyttemand, der vender tilbage sidst i bogen. Hovedpersonen Jonna nægter at tro på hans forudsigelser, men er alligevel mærket af det første møde. Også det afspejler på realistisk vis mange danskeres forhold til det okkulte. Man fascineres og føler sig trukket af det, men har alligevel en skepsis overfor det.

Der er mange små skildringer af Jonnas liv, der er taget ud af hverdagen, f.eks. da hun bliver taget for at stjæle en tandbørste i Irma. Hun bliver ført ind på kontoret og udspurgt, hvorfor hun har taget en tandbørste og hun kunne ikke svare tilfredsstillende på spørgsmålene. Hun havde oven i købet været kunde i butikken i månedsvis. Episoden ender med, at hun ikke bliver meldt til politiet, men bliver forbudt at komme i butikken fremover.

Forsiden er et kønt billede af akvariefisk, idet der optræder et akvarium i romanen. Det er en køn og dekorativ forside.

Sammenfattende må jeg sige, at bogen giver et realistisk billede af livet, som det former sig for den almindelige dansker, men det står klart, at forfatteren ikke har nogen tro på noget som helst.

Jesper Steen Andersen er 54/

Anna Lyngé og Lea Sorth

Se livet gennem nye briller

Hæftet, kr. 150

ISBN 978-87-988469-8-1

2- udgave, 2. oplag

Ungdomskultur, 2010

Bogen leder pigerne trin for trin gennem øvelser og historier, som skal få dem til at tro på sig selv og fremtiden.

"Det er vores håb, at bogen kan medvirke til, at piger igen begynder at tro på, at de har en værdi. Jeg mener, at alle piger har et positivt potentiale," siger bogens hovedforfatter, psykolog Anna Lyngé og fortsætter:

"Bogen er fyldt med historier om det at være pige. I bogen er der eksempler, som pigerne forhåbentlig kan relatere til, f.eks. historien om Susan, der finder sig i, at hendes kæreste taler grimt til hende."

Eksemplerne skal sammen med bogens øvelser lede pigerne hen imod et sundere selvværd. Historierne skal få pigerne til at stille spørgsmålet: "Hvorfor finder Susan sig i at blive behandlet på den måde?/"

LETTER PÅ LÅGET

Inde i ho'det
er der noget,
der presser på.
Jeg letter på låget,
og en flok farveflimrende fugle
flyver ud
og spreder mine skæve fantasier
op i den blå luft.
Trykket forsvinder,
og for en stund
føler jeg mig dejlig tanketom
og fuglefri.
Ind til jeg mærker,
at nye fugle begynder at baske
med vingerne.
Inde i ho'det.

HENGIVENHED

Når hun hang ved hans læber,
slap hun jorden med fødderne
og pressede sin spinkle krop
ind mod hans.
Hun vidste, han risikerede
at få overbalance
og trække hende med i faldet.
Men hun tog chancen.

Annelise Hasle

GÅR I ANEMONETANKER

Solglimt
i tusind spejle
ud over søens vand.
Langs bredden duver
høje saftspændte træer
op mod et svimlende blå
og viser deres egenart
i de nøgne grenværk.
Går i anemonetanker
og lar forårets sagte klukken
skylle ind over mine fødder.
Spekulerer på,
hvornår jeg selv springer ud

NYUDSPRUNGET

Står i et kæmpe lysegrønt silketelt
og føler mig dejlig vægtløs.
Løsner et reb
fra en af de kraftige telstænger
og kaster mig ud i et svingende svæv
op på en trapez under kuplen.
Er en pailletklædt cirkusartist,
der sidder og tar afsæt til en flyvetur
ud i forårshimlens blå uendelighed.
Starter mit store forsvindingsnummer.

SKELETTER I SKABET

Jeg arbejder på
at få mine mange skeletter
ud af skabet.
Men der er stadig nogle tilbage,
og jeg er begyndt at indstille mig på,
jeg nok aldrig slipper af med de sidste.
Det er jeg ked af,
men samtidig kan jeg ikke nære mig for
i gode venners selskab
at vise dem frem.
Jeg venter dog altid,
til vi har spist.
For jeg ved jo,
at de blodige trevler,
som stadig hænger ved knoglerne,
får vennerne til at føle sig utilpasse.

FISKEGREJ

Der er dage,
hvor jeg plages
af skyldfølelse
over for mennesker,
jeg har gjort ondt,
handling jeg har fortrudt
og andre jeg har undladt.
Følelserne sætter sig fast
som fiskekroge
i min tynde fregnede hud.
Og jeg må bruge timer
på at lirke dem ud en for en,
hvilket altid medfører
et større blodtab.
Udmatter mig og får mig til at synes,
at mit liv er gået i fisk.

ET STIK AF SMERTE

Hører
i en uklar drøm
et skarpt smæld i luften
tæt ved mit øre.
Mærker noget blødt
bane sig vej i øregangen
og så et næsten ubærligt stik
ind på et af fortidens smertepunkter.
Vågner med et sæt
og finder en mast humlebi
på hovedpuden.

STOF TIL EFTERTANKE

Fra mine overarme
hænger huden ned
som slappe gardiner.
Jeg klipper det overflødige fra
og finder min el-symaskine frem.
Lægger kanterne
af de to stykker silkecrepehud
ind under nålen
og skubber maskinen i gang.
Mærker frygtelige fantomsmerter,
hver gang nålen
syrr gennem huden.
Bagefter hæfter jeg ender
og har nu en fin lille pung
til mine venners guldorn.
Resterne bruger jeg til stof
til eftertanke

Jubilæumstilbud

SIND har 50-års jubilæum i 2010. Det vil vi gerne markere med et ganske særligt tilbud.

Folk der melder sig ind i SIND får et gratis eksemplar af 3. udgave af "Håndbog for psykiatrisbrugere og pårørende – Kend dine rettigheder"

Bogen er på 652 sider og koster normalt kr. 100. Bogen er udgivet af SIND i samarbejde med DE9 og PsykInfo Forlaget.

Tilbuddet gælder så længe vores lager af bøger rækker, men i hvert tilfælde vil de første 500, der melder sig ind være sikret et eksemplar af håndbogen.

Vi håber at rigtig mange vil melde sig ind. Derfor har vi lavet en særlig 'flyer', der reklamerer for dette jubilæumstilbud.

Vi håber at I rundt om i kredse og lokalforeninger vil gøre flittigt brug af flyeren, så vi kan få så mange nye medlemmer som overhovedet muligt her i jubilæumsåret.

Kr.

PJECER

Børn i familier med psykisk sygdom

Information til pårørende

Skizofreni

Samvær med mennesker med psykoseproblemer

Værd at vide om depression

Medicinhængighed – information og rådgivning om sove- og nervemedicin

FOLDERE

Hvervefoldere

Lokalfoldere

BØGER

"Håndbog for psykiatrisbrugere og pårørende – kend dine rettigheder"¹⁾ 100,00

"Fra en anden Planet", Høst og Søn 2004

"Skøre Sjæle" De pårørende fortæller 60,00

ANDET

Plasticposer med SIND-logo (295 x 390 mm)

Plakat, blå med livets træ

Roll-up stander (ikke på lager, men kan leveres)

Ved levering kan tekst m.m. "skræddersys" 1.529,50

Et sæt plakater, 3 med forskellig tekst og 1 uden tekst

Pins 7,00

Poloshirts, SIND-blå m. rødt logo (Str. M – XXL)²⁾ 65,00

Poloshirt, SIND-blå m. rødt logo (Str. XXXL – XXXXXL)²⁾ 75,00

Lighter, elektronisk og opfyldelig

Hvid med rødt logo og webadresse 8,00

Rygpose, sort med rødt logo 20,00

Kuglepen, hvid med rødt logo og webadresse 2,50

Materialet er gratis, såfremt der ikke er angivet en pris. Materialet kan bestilles på sekretariatet på tlf. 35 24 07 50 eller pr. mail på adressen landsforeningen@sind.dk

1. Købes hos PsykInfo Forlaget 77 89 32 30 eller på www.de9.dk

2. Kredse og lokalforeninger kan få poloshirts i udvalg. Trøjerne betales efterhånden som de sælges.

Plasticposer med logo

På Psykiaritopmødet efterlyste flere besøgende i SINDs bod en plasticpose til at fragte vores materiale hjem i.

Vi har derfor ladet fremstille plasticposer i størrelsen 295 x 390 mm med SINDs logo, vores web-adresse og vores telefonnummer.

Hvis I skal deltage i arrangementer, hvor I har vores materiale med til uddeling, er det en god idé at rekvirere de nye poser, så jeres gæster kan fragte vores materiale hjem./

Vind billetter til Benneweis

Hvis du er heldig kan du komme gratis i cirkus med familien

Så er Cirkus Benneweis på landevejen med deres flotte og familievenlige forestilling. Og hvis du også har lyst til at opleve den, så kan du måske blive en af de fem vindere som hver løber med fire billetter til cirkus.

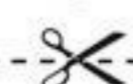
Du skal blot svare på spørgsmålet herunder - og sende kuponen med dit navn og adresse til:

SIND, Jernbane Allé 45,3., 2720 Vanløse. Mærk kuverten "Cirkus".

Vi skal have dit svar senest den 1. maj 2010.

Vinderne får direkte besked og navnene offentliggøres også på vores hjemmeside.

På www.benneweis.dk kan du se, hvilke byer Cirkus Benneweis besøger i år. Billetterne i konkurrencen er gyldige til samtlige offentlige forestillinger i Cirkus Benneweis i hele sæsonen – og i hele landet og kan ikke ombyttes til kontanter.

I hvilket år blev Diana Benneweis ambassadør for SIND? 2006 – 2007 – 2008. Sæt en streg under det rigtige svar.

Navn:

Adresse:

Telefon:

E-mail:

Forårsfest

SIND Sønderjylland

Torsdag den 22. april kl. 18:00-21:30
Sundeved Forsamlingsgård, Nybølvej 2, Vester Sottrup

SIND Sønderjyllands Kreds og idrætsforeningen Smil inviterer til forårsfest.

Velkomst. Derefter frugt og grønt.

Jytte og Finn fra Gråsten leder fællessange.

Stomp og dans ved idrætsforeningen Smil.

Snitter med kaffe/te/vand.

Underholdning ved gruppen "Syng dig glad" fra Sundeved.

Alle er velkomne til arrangementet.

Pris: 50 kr.

Tilmelding senest fredag den 16. april.

Tilmelding og yderligere oplysninger: Christine Nielsen. Tlf.: 74 67 35 54 eller e-mail sind@bbsyd.dk

Hvem skal modtage SIND-prisen 2010?

Prisen på 5.000 kr. uddeles af hovedbestyrelsen til en bruger og medlem af foreningen, som har gjort en stor indsats for SIND

Hvem skal have SIND-prisen i år? Det kan du være med til at bestemme, hvis du kender en bruger, som har gjort en stor indsats for SIND. Send dit forslag til landsforeningens sekretariat senest den 1. juli.

Skriv et par linjer om, hvorfor den pågældende er en oplagt kandidat.

Med hæderen følger 5.000 kr. Indstillinger sendes til: Landsforeningen SIND, Jernbane Allé 45, 3. sal, 2720 Vanløse.

Fraflytninger og Dødsboer

RYDNING OG TOTALRENGØRING

Kommer over hele landet | Ring for tilbud
Michael 22 15 89 00 | Lis 60 85 43 98
For mere information besøg os på www.maya-service.dk

Få din annonce i SIND-bladet

Priser, rabatter og muligheder

Bagside	kr. 16.000,00
1/1 side	kr. 11.900,00
1/2 side	kr. 6.900,00
1/4 side	kr. 3.900,00
Rubrikann.	Kr. 800,00

Ved flere end to indrykninger umiddelbart efter hinanden ydes 10 % i rabat. Medlemmer af SIND får 15 % i rabat på rubrikannoncer. Materiale leveres reproklart.

Beløbet er incl. moms.

SIND-bladet udkommer i et oplag på 8.000 ex. – og i alle lige måneder (februar, april, juni, august, oktober og december).

Yderligere oplysninger hos Lennart Karlin, leka@webspeed.dk

Kender du det?

- Du tager sove- eller nerve-medicin jævnligt
- Du har måske gjort det i mange år
- Du oplever, at du ikke kan fungere som tidligere
- Du oplever en uforklarlig angst
- Du har intet overskud eller energi

Hvis du har nogle af disse oplevelser, kan det måske skyldes din sove- eller nervemedicin.

BenzoRådgivningen støtter og rådgiver brugere af afhængighedsskabende medicin (benzodiazepiner), under og efter en nedtræpning. Samt giver information og rådgivning til pårørende, sundhedspersonale og andre interesserede.

Telefonrådgivning, kontaktpersonordning og oprettelse af støttegrupper for medicinafhængige efter behov.

Vi kommer gerne ud og holder foredrag om emnet for mindre grupper.

Yderligere oplysninger:
BenzoRådgivningen
Telefon 70 26 25 10

mandag til torsdag kl. 18-20 og
onsdag og fredag kl. kl. 9-11
benzo@sind.dk | www.benzo.dk

BENNEWEIS

SIND i cirkus

Landsforeningens 50-års jubilæum fejres i Cirkus Benneweis, hvor publikum kan se en video med kendte som støtter SIND

Poul Nyup Rasmussen, Noller fra brdr. Olsen, skuespilleren Jens Arentzen og cirkusdirektøren selv, Diana Benneweis, der i 2006 blev udpeget som SINDs første ambassadør. De er alle med på den video som landsforeningen netop har produceret – og som møder publikum, når de i år besøger Cirkus Benneweis.

I videoen fortæller de fire personligheder, hvorfor de støtter SIND – og samtidig sender de en opfordring til andre, om at gøre det samme.

"Vi er rigtig glade for, at vi kan komme med Cirkus Benneweis på turné i år. Med vores video får vi mulighed for at komme ud til mange tusinde mennesker med vores budskab. Vi har i dag over 5.000 medlemmer, men vi kan sagtens være flere. En tilgang af nye og yngre medlemmer kunne også være fint for landsforeningen," siger Knud Kristensen, der er landsformand.

Vind billetter til cirkus – se side 30. Læs også artiklen side 17./kw

SIND-ambassadør Diana Benneweis har inviteret SIND i cirkus i anledning af landsforeningens 50 års jubilæum

Flere forandringer på vej på handicapområdet

Handicapinstitutionerne har oplevet store forandringer, efter kommunerne overtog driften i 2007. Meget er faldet på plads, men fremtiden bringer fusioner, nye strukturer og mere usikkerhed, viser en analyse fra AKF, Anvendt KommunalForskning

Ved kommunalreformen i 2007 overtog kommunerne de fleste af landets døgntilbud, dagtilbud, specialskoler og rehabiliteringscentre fra amterne. De første år har budt på markante ændringer og en del usikkerhed på specialinstitutionerne, og der er flere på vej. Nogle specialinstitutioner skal fusioneres, andre får nye ledelsesstrukturer. Men der er trods alt skabt mere ro og klarhed på området, viser AKF's analyse.

"I løbet af 2009 er der skabt faste procedurer for kommunernes visitation, og lederne fra specialinstitutionerne er generelt tilfredse med de modeller, som kommunerne har fundet frem til, siger forsker i AKF, Inge Storgaard Bonfils, som står bag analysen.

Med kommunalreformen blev der indført en markedsmodel, hvor specialinstitutionerne skal sælge deres ydelser til kommunerne. De fleste af institutionerne tilbyder de samme ydelser som før reformen. Men nogle institutioner har tilpasset deres ydelser, så de passer bedre til behovene i driftskommunen.

"Vores indtryk er, at kommunerne helst vil give borgere med handicap et tilbud i kommunens egne specialinstitutioner eller integrere dem i deres normale institutioner. Især specialskoler og rehabiliteringscentre oplever, at nogle kommuner fravælger dem som leverandører. Det skaber usikkerhed om den fremtidige drift," siger Inge Storgaard Bonfils.

Til trods for at specialinstitutionerne har gennemgået mange administrative ændringer er det ikke noget, brugere har mærket meget til.

Brugerne er generelt tilfredse

"Brugerne er generelt tilfredse. Men det er givet, at der i dag er brugere, som visiteres til andre typer af tilbud end før reformen. Det skyldes dels nye styringsmæssige vilkår, dels at sagsbehandlerne har meget varierende viden om handicapområdet," siger Inge Storgaard Bonfils. / kw

FAKTA

Analysen bygger på i alt 85 interview med brugere, medarbejdere og ledere fra 29 specialiserede tilbud på handicapområdet. Dette er fjerde delrapport i en stor undersøgelse, som startede i 2006 og afsluttes til sommer.

Center for Kvalitetsudvikling har på vegne af Danske Regioner og de enkelte regioner taget pulsen på tilfredsheden blandt patienter og pårørende på de psykiatriske sengeafsnit i Danmark 2009

Patienterne er generelt langt bedre tilfredse end de pårørende

Patienterne og de pårørende har ordet

Undersøgelse på de psykiatriske sengeafsnit i Danmark 2009

Som tidligere tilfredshedsundersøgelser, viser også denne undersøgelse, at de pårørende generelt er langt mindre tilfredse med psykiatrien end patienterne.

Undersøgelsen viser, at såvel patienterne som de pårørende er blevet mere tilfredse med psykiatrien siden den seneste undersøgelse af sengeafsnittene i 2005.

Blandt de pårørende er det dog stadig under halvdelen, der oplever kontakten med psykiatrien som enestående eller god.

Det er skuffende – al den stund, at regionerne i 2008-2009 har gennemført det stort anlagte nationale gennembrudsprojekt "Pårørende i Psykiatrien."

For både patienter og pårørende er der en meget stor spredning i tilfredsheden.

For patienterne gælder det, at i de tre afsnit i landet, hvor der er relativt flest tilfredse patienter, giver 96 % af patienterne karakteren "enestående" eller "god." I de tre afsnit i landet, der har den laveste tilfredshed, giver kun 38 % disse karakterer.

For de pårørende gælder det, at i de tre afsnit i landet, hvor der er relativt flest tilfredse pårørende, giver 72 % karakteren "enestående" eller "god." I de tre afsnit i landet, der har den laveste tilfredshed, giver kun 22 % disse karakterer.

Der er med andre ord mulighed for enorme forbedringer, hvis alle afdelinger ville lære af de bedste

Der er med andre ord mulighed for enorme forbedringer, hvis alle afdelinger ville lære af de bedste.

Blandt patienterne er det især områderne "øget håb og livsmod," "info om sygdom og behandling," "aktiviteter" og "info om livsstil," der scorer lavt. I toppen kommer ting som "plejepersonalets tilgængelighed" og "uforstyrrede samtaler."

Blandt de pårørende er det punkterne "uforstyrret samtale med patienterne," "patienten støttes i pårørendekontakten" og "rette behandling" der scorer højt. I bunden ligger punkter som tilbud om psykoedukation (undervisning i psykisk sygdom og behandling) og information om pårønderådgivning.

Kun 21 % af de pårørende har fået tilbudt psykoedukation og kun 28 % er blevet informeret om pårønderådgivninger.

For SIND er der grund til at glæde sig over, at der er sket fremgang siden 2005. Der er også grund til at være tilfreds med, at patienterne generelt er meget tilfredse.

Omvendt er der grund til at undres over, at der ikke er sket nævneværdige fremskridt på så vigtige punkter som tilbud til de pårørende om psykoedukation og oplysning om fx SINDs tilbud om rådgivning til de pårørende.

I Region Midtjylland er der tilbud til alle pårørende om psykoedukation. Alligevel er det kun 18 % af de pårørende, der svarer ja til, at de har fået et tilbud.

At man har tilbuddet – men kun 18 % af de pårørende får det at vide – det er direkte tåbeligt!

Hvis man – fx af ressourcemæssige årsager – måtte spare tilbud om psykoedukation bort, så ville det være meget ærgerligt. At man har tilbuddet – men kun 18 % af de pårørende får det at vide – det er direkte tåbeligt!

I SIND håber vi på, at man fortsat vil arbejde på at forbedre patienternes og de pårørendes tilfredshed.

Vi vil – så stærkt som det er os muligt – opfordre til, at man forstærker indsatsen for at få de dårligst fungerende til at lære af de bedste.

Frem for alt håber vi på, at regionerne bliver bedre til at synliggøre de gode ting, som de faktisk gør./kk

Landsmøde 2010

Lørdag den 25. september og søndag den 26. september

Landsforeningen SIND afholder landsmøde lørdag den 25. september og søndag den 26. september 2010 på Nyborg Strand Hotel og Conferencecenter, Østerøvej 2, 5800 Nyborg

Indkaldelse til landsmødet sker med mindst fire ugers varsel ved brev til de delegerede, med angivelse af tid, sted og foreløbig dagsorden.

Landsmødet starter lørdag kl. 13.30. Frokosten for delegerede, medlemmer af hovedbestyrelsen samt tilmeldte gæster serveres fra kl. 12.00 lørdag.

Landsmødet er offentligt. Landsforeningens medlemmer er taleberettigede på landsmødet.

Deltagere, som ikke er udpeget som delegerede eller er medlem af hovedbestyrelsen, skal selv betale transport, overnatning og forplejning.

Gæster

Gæster har – foruden overværelse af selve landsmødet – mulighed for at deltage i følgende arrangement:

- Frokost og eftermiddagskaffe/kage - lørdag og søndag
- Festmiddag lørdag aften

Pris

Prisen for arrangementet

- Kr. 2.300 pr. person med overnatning.
- Kr. 1.400 pr. person uden overnatning.

Tilmelding

Tilmelding kan ske ved at sende nedenstående kupon til Landsforeningen. Tilmelding kan også ske ved telefonisk henvendelse til sekretariatet på tel.: 35 24 07 50, eller pr. e-mail til: landsforeningen@sind.dk
Tilmelding er bindende, og tilmeldingsfristen er 20. juli 2010.

SINDs 50 års jubilæum

Som bekendt runder SIND 50 år i år. Dette vil blive markeret i forbindelse med landsmødet.

Programmet ligger ikke endeligt fast, men vi vil invitere vores protektor og vores ambassadører med til åbningen af landsmødet.

Der vil inden selve landsmødet gå i gang være talere og underholdning.

Lørdag aften vil der under og efter middagen være underholdning, og der vil efter middagen være dans.

Det endelige program vil blive offentliggjort, når detaljerne er på plads.

Dagsorden

Landsmødets dagsorden skal mindst indeholde følgende punkter:

- Valg af dirigenter og stemmetællere.
- Godkendelse af forretningsorden for landsmødet.
- Landsformandens beretning fremlægges til debat og godkendelse.
- Det reviderede regnskab fremlægges til debat og godkendelse.
- Behandling af indkomne forslag.
- Budget for den kommende landsmødeperiode samt Hovedbestyrelsens planer for den kommende landsmødeperiode, fremlægges til orientering og debat.
- Valg af landsformand.
- Valg af landsnæstformand.
- Valg af landskasserer.
- Valg af 5 medlemmer til Hovedbestyrelsen.
- Valg af 3 suppleanter for landsmødevalgte medlemmer af Hovedbestyrelsen.
- Valg af landsrevisor og landsrevisorsuppleant.
- Eventuelt.

TILMELDING TIL SINDS LANDSMØDE 2010

Tilmeldingsblanketten sendes senest den 20. juli 2010 til:
Jernbane Allé 45, 3., 2720 Vanløse
Tilmelding kan også ske til e-mail: landsforeningen@sind.dk eller telefonisk på tel.: 35 24 07 50

Landsmøde lørdag den 25. september og søndag den 26. september 2010

Navn:

Adresse:

Telefon:

E-mail:

Med overnatning: Ja Nej Oplys om muligt medlemsnr.:

Betales med: Girokort Netbank Medlemsnr.:

BORNHOLM

Bente Falk-Hansen
56 97 43 88
falk-hansen@live.dk

HOVEDSTADENS OMEGN

Kirsten Elise Hove
23 26 03 10
kehove@gmail.com

Hjørring

Erik Christoffersen
98 98 62 42/29 26 20 53
erikchristof@has.dk

STORSTRØM

Mogens Nielsen
55 44 42 40
bimoni@mail.dk

VESTSJÆLLAND

Ingelise Svendsen
59 91 28 05
is42@email.dk

FREDERIKSBERG

Jesper Steen Andersen
25 15 88 62
sindfrederiksberg@dbmail.com

Ballerup-Herlev

Aase Aaholm Jepsen
44 97 45 23

Mariagerfjord

Karen Brøndum Nielsen
98 57 34 07
lbn@fiskars.dk

Næstved

Jørgen Risager
55 72 89 18
risrasch@stofanet.dk

Ringsted-Sorø

Kristian Sørensen
20 95 45 89
krisen@privat.dk

FREDERIKSBORG

Hanne Molander
49 14 70 79
hannemolander@mail.dk

Gladsaxe

Hanne Colding
44 44 00 14
colding@dadlnet.dk

Mors

Jens Toft
97 75 19 59
jenslarsen@toft.mail.dk

SØNDERJYLLAND

Jeppe Bruun-Petersen
74 62 64 84
siki@get2net.dk

VIBORG

Birgitte Larsen
3511 71 43
fjendbo.admin@gmail.com

Frederikssund-Egedal

Peter Schjerlund
60 22 67 37
pschjerlund@hotmail.com

Lyngby-Taarbæk

Jytte Christiansen
45 88 00 98/23 70 45 83
jyttechr@privat.dk

Thy

Linda Hvass Jensen
40 12 66 81
lhtrold@hotmail.com

Aabenraa

Else Bruun-Petersen
74 62 64 84
siki@get2net.dk

Skive

Inger Marie Nedergaard
97 53 52 26
im.k@mail.dk

Gribskov

Inger Hansen
48 30 04 89
inger.hansen@youmail.dk

Rødovre

Kirsten Falster
36 41 49 04
kirsten.falster@mail.dk

RIBE

Joan Sallberg
75 12 25 10
sallberg@live.dk

Sønderjylland Nord

Hedvig Carøe Andersen
74 83 25 75
bent@tneb.dk

ÅRHUS

Kim Rattenborg
70 22 11 47/21 73 16 73
post@sind-aarhus.dk

Halsnæs

Kim Kjelgaard
40 23 10 69
km.kjelgaard@gmail.com

Vestegnen

Jørgen Christoffersen
43 64 52 95
uni-crystals@mail.dk

RINGKØBING

Mirza Kristensen
75 47 17 43
mirza.kristensen@gmail.com

Tønder

Anne E. Hvidberg Jørgensen
74 72 08 26
annehvidberg@mail.dk

Horsens

Einer Lyshøj Jørgensen
75 63 00 53/20 65 94 37
eslj@hlug.dk

Helsingør

Anne-Lise Bernitt
49 21 88 22

KØBENHAVN

Ellinor Palm Pedersen
33 13 02 39
palm@net.telenor.dk

ROSKILDE

Per Harvøe
46 36 13 39
perharvoe@webspeed.dk

VEJLE

Ib Scheiding
58 37 01 37
schibber@aab-net.dk

Randers

Trine Juel
86 40 54 89
trine.juel@elromail.dk

Hillerød-Allerød

Hans Jultved
24 41 23 06
huset@sind.dk

NORDJYLLAND

Jens Ibsen
23 27 00 34
jens.ib@stofanet.dk

Køge Bugt

Karin Maria Svendsen
40 75 33 22
k.svendsen@email.dk

Fredericia

Lis Bjelbo
75 92 64 09
bjelbo@mail.dk

Silkeborg

Susan Steen
86 81 04 34
susan.steen43@gmail.com

Rudersdal

Kirsten Schmidt
61 66 38 34
kschmidt@pc.dk

Aalborg

Jens Ibsen
23 27 00 34
jens.ib@stofanet.dk

Roskilde

Leni Grundtvig Nielsen
46 36 76 51
lenigrund@webspeed.dk

Kolding

Bodil Kristensen
75 53 59 78

FYN

Karen Thomsen
24 44 78 63
karen.v.thomsen@gmail.com

Frederikshavn

Rita Paaske Christesen
98 42 79 85
ritapaaske@webspeed.dk

SIND-NETTETS KOORDINATORER

AALBORG

Kirsten Midtgaard
50 50 45 09
km@sind.dk

FREDERIKSHAVN

Jette Christensen
98 42 88 36
cjattedk@hotmail.com

ODENSE

Birthe Hviid & Rhonda
Rasmussen
66 19 03 26
bhv@odense.dk

RØDOVRE

Kirsten Falster
36 41 49 04
kirsten.falster@mail.dk

SVENDBORG

Birthe Juel
26 90 80 91
birthejuel@hotmail.com

ALBERTSLUND-BALLERUP

Christel Lous
20 47 97 26
C.lous@get2net.dk

NORDFYN

Louise Poulsen
27 33 11 94
jlp@morudnet.dk

SKANDERBORG-SILKEBORG

Anni S. Graaberg
26 17 66 74
anni-sg@get2net.dk

ÅRHUS

Gitte Troelsen
21 73 04 73
sindnetaarhus@sind.dk

SINDs UDVALGSFORMÆND

POLITISK UDVALG

Helle Johansson
62 20 55 78
hellecalle@hotmail.com

PÅRØRENDEUDVALGET

Carl Henrik Krebs
54 44 04 49
carl.krebs@mail.tele.dk

ORGANISATIONSUDVALGET

Ingelise Svendsen
59 91 28 05
is42@email.dk

BRUGERUDVALGET

Allan Claumarch
28 14 38 48
aclaumarch@c.dk

PR-UDVALGET

Ingelise Svendsen
59 91 28 05
is42@email.dk

SIND-INFORMATØRERNE

Rita Paaske Christesen
98 42 79 85
ritapaaske@webspeed.dk

SINDs PÅRØRENDERÅDGIVNING

86 12 48 22
mandag-torsdag 11-17, fredag 11-14,
mandag tillige 18-20

PÅRØRENDERÅDGIVNING ÅRHUS, RANDERS, SILKEBORG OG ODDER**Åben rådgivning Risskov**

Skovagervej 2, indgang 65,
8240 Risskov
Mandag-torsdag 13-17, fredag efter afta-
le. Første mandag i hver md. 13-20

Juridisk rådgivning

Skovagervej 2, indgang 65,
8240 Risskov
Første mandag i hver md. 15-20

Åben gruppe

Nørre Allé 31, 8000 Århus C
Onsdage i lige uger 17-19

Randers

Hver mandag kl. 14-18. Sidste mandag i
måneden 14-20
(undtagen juli og december)
Sundhedscentret (den gl. arbejdsformid-
ling), Vestervold 4, 8900 Randers
Telefonrådgivning i åbningstiden på 20
47 48 22.

Silkeborg

Pårørenderådgivning anden og sidste
onsdag i hver måned 16-20
(undtagen juli og december)
Frivilligcentret, Østergade 9, 1.
8600 Silkeborg. Telefonrådgivning i åb-
ningstiden på 20 47 48 22.

Odder

Åben rådgivning *for pårørende og bruge-*
re sidste mandag i hver måned
18-20. Tlf.: 24 77 46 41 i træffetiden – el-
lers henvises til telefonrådgivningen i
Århus
Dialogmøder for pårørende og brugere
1. og 3. tirsdag i hver måned 19-21
(undtagen juli og december)
Frivilligcenter Odder (Pakhuset), Bane-
gårdsgade 5, 8300 Odder

RANDERS**Brugerrådgivning**

Sidste mandag i måneden kl. 18-20
(undtagen juli og december)
Sundhedscentret (den gl. arbejdsformid-
ling), Vestervold 4, 8900 Randers

Pårørenderådgivning

Se under Pårørenderådgivning Århus,
Randers, Silkeborg og Odder.

TELEFONRÅDGIVNING ODENSE

Alle dage undtagen lørdag 18-22
66 12 39 90

PSYKOLOGISK RÅDGIVNING KØBENHAVN

Sinds Psykologiske Rådgivning og
Pårørendegrupper
Slotsgade 2, 2., 2200 København N
Åben rådgivning: tirsdag og torsdag
kl. 17-19
35 36 09 04

BENZO RÅDGIVNING

Information og rådgivning om afhæn-
gighed af sove-nervemedicin. www.benzo.dk
Mandag-torsdag 18-20 onsdag 9-11
70 26 25 10

RÅDGIVNING I GLADSAXE

Bestil tid 44 98 09 89 torsdag 17-18

TELEFONRÅDGIVNING I VESTSJÆLLAND

Fjerde tirsdag i måneden 18-19
29 11 25 70

ÅBEN ANONYM RÅDGIVNING HILLERØD

Personlig eller telefonisk henvendel-
se SIND-huset, Milnersvej 13 B, 3400 Hil-
lerød
Tirsdays 16-18, torsdays 14-16
Telefonsvarer udenfor åbningstiderne
48 26 78 88 eller mobil 40 30 65 53

PSYKOLOGISK RÅDGIVNING FREDERIKSBERG

Onsdag 17-18
35 34 00 80

PSYKOLOGISK RÅDGIVNING HJØRRING LOKALFORENING

Gratis psykologisk rådgivning
Østergade 9, Hjørring
Hver torsdag 16-18
23 83 11 84

RÅDGIVNING ROSKILDE

For brugere og pårørende
46 75 59 21 | 46 36 23 72

Støt SIND

Mere end 50 % af danskerne er – direkte eller indirekte – berørt af psykisk sygdom. Desværre får langt fra alle den hjælp og støtte som de har brug for – og krav på.

SIND arbejder på at forbedre forholdene for psykisk syge, pårørende og de professionelle i psykiatrien.

Du kan **hjælpe os** på flere måder:

Meld dig ind

Medlemmerne er vores styrke. Dels betyder antallet af medlemmer alt, når vi varetager vores fælles interesser, dels er medlemmernes kontingent en af de vigtigste økonomiske ressourcer for landsforeningen.

Abonner på SIND-bladet

Vil du støtte SIND uden at melde dig ind, kan du tegne et abonnement på SIND-bladet.

Bliv frivillig

Krumtappen i SINDs arbejde er vores mange hundrede frivillige.

Der er mange muligheder for at fungere som frivillig i SIND. I landsforeningen, kreds- og lokalforeningerne er det valgte frivillige tillidsfolk, der varetager arbejdet i bestyrelser, arbejdsgrupper, udvalg med mere. Mange af disse frivillige deltager også i det politiske arbejde i offentlige råd og nævn. SIND deltager fx aktivt i DH – Danske Handicaporganisationers arbejde.

Det er også vores frivillige, der – under professionel vejledning – står for arbejdet i vores rådgivninger, SIND-nettet, bisidderfunktion og i vores net af foredragsholdere – SIND-informatørerne.

Støt os økonomisk

Det økonomiske fundament for SIND er – foruden kontingenter fra medlemmerne, tips-/lotto- og puljemidler – arv, gaver og sponsorer.

Vælger du at give en eller flere pengegaver til Landsforeningen SIND, kan du trække beløbet fra i skat.

De første 500 kr. kan ikke trækkes fra; men overstiger de samlede pengegaver til foreningen 500 kr., kan du i 2009 fratække op til 14.500 kr. Ægtefæller kan hver især fratække det nævnte beløb.

Skaf en gave

SIND er godkendt efter ligningslovens § 8 A. Det betyder, at gaver over kr. 500 til landsforeningen er fradragsberettiget for gaveren.

Der stilles en række krav for at opnå/bevare godkendelse efter ligningsloven. Bl.a. skal antallet af gavegivere overstige 100 i gennemsnit om året over en treårig periode – og det samlede gavebeløb pr. gave skal være på mindst kr. 50.

‘ Betänk SIND i dit testamente

Vi opfordrer medlemmer, kreds- og lokalforeninger og andre med tilknytning til SIND til at gøre en særlig indsats for at skaffe gavegivere, så vi kan bevare godkendelsen.

Betänk SIND i dit testamente

Ønsker du at betænke SIND i dit testamente, så kontakt din advokat.

Kontakt sekretariatet

Hvis du påtænker at give os et gavebeløb, eller eventuelt betænke SIND i dit testamente, så kontakt sekretariatet for yderligere informationer./

Foto: www.colourbox.com

Klumme

Skal psykisk syge arbejde gratis?

AF JESPER STEEN ANDERSEN

Vi lever i en stresset og forjaget tid. De mennesker, som er på arbejdsmarkedet, oplever, at det år for år bliver mere vanskeligt at begå sig på arbejdsmarkedet. Der effektiviseres og rationaliseres, så kravene skrues op – skruen får en omdrejning hvert år.

Politikernes tale om "det grå guld" er urealistisk. Mange oplever, at når de bliver gråhårede, så bliver de skubbet ud af arbejdsmarkedet og tvunget over på dagpenge og efterløn, når de fylder 60 år. På arbejdsmarkedet er tolerancen lille overfor de ældre medarbejdere.

Hvordan ser det ud for de psykisk syge? Dem er der ikke plads til selv i de unge år. Er man ikke fuldt funktionsdygtig, så er dommen nådesløs. Altså er arbejdsmarkedet lukket land for de fleste psykisk syge.

Nogle psykisk syge bliver ansat i job, hvor det offentlige betaler en del af lønsummen. Den slags job har jeg aldrig følt mig tiltrukket af, men jeg kender nogen som er i sådanne job, og som trives med det. Jeg vil ikke arbejde ved siden af mennesker, som får fuld løn, mens jeg bliver vurderet til skånejob. Det finder jeg ydmygende.

Så vil jeg hellere arbejde gratis, selv om det kan diskuteres, om det er det rigtige. For eksempel producerer jeg radioprogrammer for Københavns Nærradio. Jeg har lavet 12 programmer med sognepræst Henrik Jul Petersen fra Henriksholm kirke i Rødovre. Han har været bibelskolelærer i Tanzania, før han blev sognepræst i Rødovre. Han har som han selv siger været sognepræst siden "oldtiden", så han hører til "det grå guld".

Jeg har mange gange taget turen ud til hans embedsbolig og planlagt radioprogram med ham. Han er meget belæst og kommer med mange gode synspunkter, som vi omsætter til gode radioprogrammer. Han er en venlig og rar mand, så han behandler mig som en kollega og vi står sammen om at lave radioprogrammerne. Jeg oplever det som tilfredsstillende at få lavet et radioprogram. Når man er færdig, så føler man virkelig, at man har præsteret noget værdifuldt, selv om radiomediet er et

flygtigt medie og det enkelte program hurtigt går i glemmebogen.

Henrik spurgte mig, hvor mange programmer jeg har lavet, og jeg svarede "i hundredevis af programmer". Det indebærer, at jeg har haft snesevis af gæster, som jeg har inviteret i studiet, og som jeg forinden har sidet og planlagt strukturen i programmet med. Det er vigtigt, at vi er enige med hinanden om, hvad vi vil, når vi går studiet. Det giver et socialt netværk at lave radio. Dels kontakten til interviewofrene og dels radioens medarbejdere, som der er ca. 80 af. Det er værdifuldt at stå i et sådant arbejdsfællesskab på lige fod med de andre medarbejdere også selv om det ingen penge giver – men det gælder jo også for de 80 andre.

Så må man fremskaffe en belønning på anden vis: jeg købte nogle aktier i F.L.Schmidt og jeg stillede mig op på talerstolen ved generalforsamlingen og sagde, at jeg som producer ved en lokalradio ingen løn fik, men at jeg synes, at Gud skulle have en chance for at belønne mig ved at aktierne steg i kurs. Der er nu gået et par år, og jeg har solgt en femtedel af aktierne, og det tjente jeg 15.760 kroner på. Det er min hensigt at sælge en portion aktier hvert år de næste 4-5 år, idet jeg bruger pengene som indskud på en ratepension.

Aktiekurserne går op og ned. Jeg har lige solgt en A.P. Møller aktie med en gevinst på 2.850 kroner. Jeg har solgt 3 andre med en gevinst fra 8.000 kroner og opad. Det drejer sig om at købe aktierne til en rimelig kurs og sælge dem, når kursen er høj. Man kan selvfølgelig indvende, at det er en underlig måde at få en fortjeneste på. Jeg ville selvfølgelig også hellere sidde i et velaflønt job, så jeg ikke behøvede at gå så utraditionelt til værks.

Da jeg var ung, drømte jeg om at blive generalsekretær – det stod for mig som noget meget attraktivt. Men virkeligheden viste sig at være ubønhørlig, og jeg har aldrig formået at få et chefjob. Jeg har ligget på mine knæ og bedt Gud om at forbarme sig over mig og skænke mig et godt job, men jeg er i stedet bare blevet udstødt af arbejdsmarkedet. Det er

dog ikke det samme, som at jeg ikke er blevet velsignet. Jeg har fået lov til at overtage mine forældres villa på Frederiksberg, og det er jeg vældig glad for. Det er virkelig et privilegium at få lov til at bo i villa på Frederiksberg. Jeg har for at styrke min økonomi lejet førstesalen ud til en mand fra Canada og en mand fra Nigeria, så jeg får to månedlige lejeindtægter. Det er også en alternativ måde at få en indtægt på.

Men tilbage til spørgsmålet: Skal psykisk syge arbejde gratis. Mit svar er, at penge er ikke alt. Et frivilligt arbejde kan i den grad også være meningsfyldt og give et socialt netværk, indhold og fylde i tilværelsen.

På en eller anden måde mener jeg også, at man må affinde sig med sin situation. Er man udstødt af arbejdsmarkedet og ude af stand til at skaffe sig et lønnet arbejde på normale vilkår, så må man se sig om efter alternative muligheder for at skabe sig et rigt og meningsfyldt liv, der kan skænke en glæde i dagligdagen. Når man får førtidspension, så har man så at sige sin løn med hjemmefra. Forsørgelsesgrundlaget er i orden, og man kan se sig om efter organisationer, hvor man kan lide at være, og hvor man kan gøre gavn./